

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Πρεσβεία της Ελλάδος στη Ρώμη
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Μιλάνου**

Η ΑΓΟΡΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

**Επιμέλεια-Σύνταξη: Π. Καμπούρογλου, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Α. Παπαχριστούδη, Επιστημονική Συνεργάτης**

Μιλάνο, Ιούνιος 2022

**Via Maddalena, 9, 20122, Milano, Italia
Τηλ.: +39 0272095543, e-mail: ecocom-milano@mfa.gr**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
B. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	5
B1. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	5
B2. ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	6
B3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	7
B4. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	8
B5. ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΕΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	9
B6. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΩΝ	10
Γ. ΔΙΑΦΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	12
Γ1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	12
Γ2. ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΑ - ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	12
Γ3. ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΩΝ	15
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	17
Δ1. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	17
Δ2. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	20
Δ3. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΤΑΛΙΑΣ	24
Ε. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ - ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ	26
Ε1. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	26
Ε2. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ- ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ	27
Ε3. ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ-ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ	28
ΣΤ. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	29
ΣΤ1. ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	29
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	37
ΠΗΓΕΣ	39
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ	41

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ελαιόλαδο, λόγω της μεγάλης δημοτικότητας της μεσογειακής διατροφής θεωρείται παγκοσμίως ένα υγιεινό και εύγευστο φυτικό λίπος, υψηλής διατροφικής αξίας, το οποίο χρησιμοποιείται ως συμπλήρωμα και καταναλώνεται είτε συνδυαστικά με άλλες τροφές, είτε ως συστατικό για την παραγωγή τροφίμων. Τα 2/3 της παγκόσμιας παραγωγής και κατανάλωσης ελαιόλαδου συγκεντρώνονται στις χώρες της ΕΕ και σε άλλες μη ευρωπαϊκές Μεσογειακές χώρες, με τη χρήση του να αυξάνεται σταδιακά από τους καταναλωτές της Β. Αμερικής, της Αυστραλίας και των μεγάλων χωρών της Ασίας.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Γεωργίας των Ηνωμένων Πολιτειών (USDA) την περίοδο 2022/23, αναμένεται μείωση της παγκόσμιας παραγωγής ελαιόλαδου αφενός κατά -11%, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ανερχόμενη στους 2,9 εκ. τόνους, αφετέρου κατά -8% από τον κυλιόμενο μέσο όρο της τελευταίας πενταετίας. Η μείωση της παραγωγής οφείλεται στην χαμηλότερη συγκομιδή των χωρών της ΕΕ, του Μαρόκου, της Τουρκίας και της Τυνησίας.

Ως αποτέλεσμα της μείωσης της προσφοράς, αναμένεται η μείωση της παγκόσμιας κατανάλωσης ελαιόλαδου κατά -7%, ειδικότερα σε χώρες όπου η κατανάλωση επηρεάζεται σημαντικά από τις πιέσεις στην τιμή πώλησης του προϊόντος.

Ωστόσο, σύμφωνα με το USDA, στις χώρες της ΕΕ η εγχώρια κατανάλωση θα παραμείνει ισχυρή και εκτιμάται ότι θα αντιστοιχεί στο ήμισυ της συνολικής παγκόσμιας κατανάλωσης. Ως δεύτερος μεγαλύτερος καταναλωτής με μερίδιο 13% παραμένουν οι ΗΠΑ, ενώ η αξία της παγκόσμιας αγοράς ελαιόλαδου μέχρι το 2026 υπολογίζεται να ανέλθει στα \$ 1.815,1 εκατ. (€ 1.743 εκατ.).

Παράλληλα, την ίδια περίοδο οι παγκόσμιες εξαγωγές και εισαγωγές εκτιμάται ότι θα μειωθούν περαιτέρω και ειδικότερα στις χώρες της ΕΕ οι εξαγωγές προβλέπεται να μειωθούν κατά -75.000 τόνους και να ανέλθουν στους 825.000 τόνους, ενώ οι εισαγωγές κατά -25.000 τόνους και να ανέλθουν στους 175.000 τόνους. Ωστόσο, οι εισαγωγές των ΗΠΑ υπολογίζεται ότι θα παραμείνουν σταθερές στους 375.000 τόνους.

Με την παραγωγή, τις εξαγωγές και τις εισαγωγές να μειώνονται ταχύτερα από την κατανάλωση, τα παγκόσμια αποθέματα ελαιόλαδου αναμένεται να περιοριστούν περαιτέρω και στις χώρες της ΕΕ να ανέλθουν σε απόλυτους αριθμούς στους 301.000 τόνους.

Η Ιταλία σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Unaprol (Italian Olive Oil Consortium) και με βάση τις επίσημες εκτιμήσεις που δημοσίευσε το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιόλαδου (IOC), την περίοδο 2021/2022, επιβεβαίωσε τον πρωταγωνιστικό της ρόλο, ως δεύτερη μεγαλύτερη παραγωγός ελαιόλαδου παγκοσμίως (εκτιμήσεις για 315.000 τόνοι), με την Ισπανία αδιαμφισβήτητα να κατέχει την πρώτη θέση (1,3 εκατ. τόνους παραγωγής).

Τα τελευταία έτη, η ιταλική παραγωγή ελαιόλαδου διέγραψε πτωτική τάση, με την κατανάλωση να υπερβαίνει την παραγωγή, γεγονός που είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση των εισαγωγών προκειμένου να ικανοποιηθεί η εγχώρια και διεθνής ζήτηση αντίστοιχα. Ως αποτέλεσμα, οι εισαγωγές ελαιόλαδου είναι σημαντικά υψηλότερες από τις εξαγωγές και ο κλάδος παρουσιάζει σταθερά αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο σε αξία (εξαιρέση το 2020).

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Ismea (Ινστιτούτο Αγροτικής Παραγωγής και Τροφίμων), την περίοδο 2019-21, η εθνική παραγωγή ανήλθε κατά μέσο όρο στους 288.000 τόνους (1/3 του συνόλου του ελαιόλαδου που παράγεται, εμπορεύεται και διακινείται από ιταλικές εταιρείες),

ενώ εκτιμάται ότι η συνολική αξία της ιταλικής βιομηχανίας ελαιόλαδου ανέρχεται στα €3 δις και αντιπροσωπεύει περίπου το 3% του συνόλου του αγροδιατροφικού τομέα της χώρας. Τα οφέλη της χρήσης του ελαιόλαδου σε συνδυασμό με την εθνική στρατηγική προώθησής του, οδήγησαν στην αύξηση της εξωτερικής ζήτησης, με αποτέλεσμα την περίοδο 2012-2021 οι εξαγωγές να αναπτυχθούν περαιτέρω κατά +50% και το 2021 να ανέλθουν σε αξία στα € 1,47 δις. Παράλληλα, την ίδια περίοδο, η αξία των εισαγωγών ελαιόλαδου παρουσίασε σημαντικές αυξομειώσεις και το 2021 ανήλθε σε €1,593 δις.

Η περίπτωση του ιταλικού ελαιόλαδου εντάσσεται πλήρως στην ετικέτα «Made in Italy», η οποία ορίζει ένα σύνολο προϊόντων που χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα και κατέχουν τις πρώτες θέσεις του διεθνούς ανταγωνισμού.

Η αναγνωρισμένη διεθνώς υψηλή ποιότητα του ιταλικού έξτρα παρθένου ελαιόλαδου και τα μείγματα ελαιόλαδου, αντιπροσωπεύουν τα βασικά στοιχεία της επιτυχίας του κλάδου στις παγκόσμιες αγορές. Σημειώνεται ότι, περίπου το 30% της εθνικής παραγωγής αποτελείται από 100% ιταλικό ελαιόλαδο.

Στην Ιταλία, παρά το κλείσιμο των καταστημάτων εστίασης λόγω της πανδημίας, ο τομέας του ιταλικού ελαιόλαδου κατάφερε να συγκρατήσει τις απώλειές του, και να αυξηθεί η μέση κατά κεφαλήν κατανάλωση κατά +9%, ανερχόμενη στα 11,5 lt. Στις θετικές επιδόσεις του κλάδου συνέβαλε η αύξηση της κατανάλωσης τροφίμων που περιέχουν ελαιόλαδο όπως σάλτσες, κράκερ και άλλα αρτοσκευάσματα.

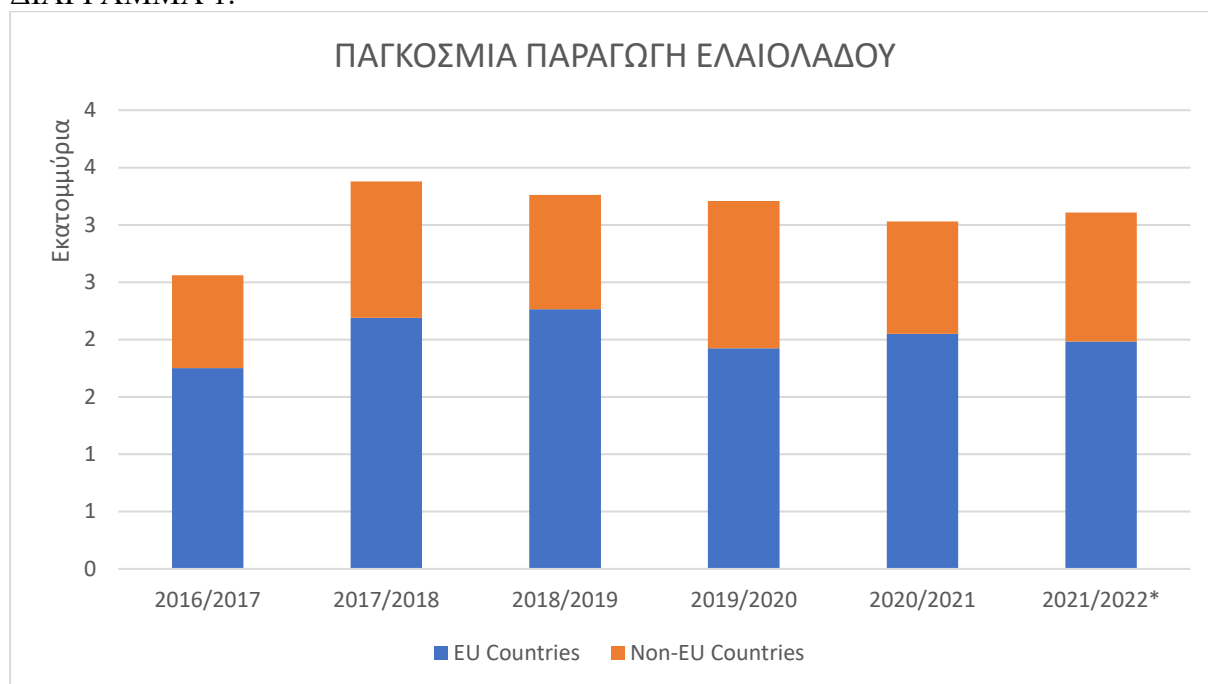
Ο ελαιουργικός τομέας και η βιομηχανία εμφιάλωσης προκειμένου να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους, θα πρέπει να αντιμετωπίσουν επιτυχώς σημαντικές προκλήσεις, όπως: την κλιματική αλλαγή, την αυξανόμενη κοινωνική και θεσμική απαίτηση για περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η οποία θέτει νέους κανόνες στην παραγωγική διαδικασία (χρήση φυτοφαρμάκων στην ελαιοκαλλιέργεια), τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας εφοδιασμού, τις επενδύσεις στην τεχνολογία (ειδικά σε αγροκτήματα και ελαιοτριβεία των οποίων η δομή ακολουθεί παραδοσιακά μοντέλα οργάνωσης και παραγωγής που περιορίζουν την αποτελεσματικότητά τους), τη σύνδεση της παραγωγής και μεταποίησης, την υποβάθμιση της ποιότητας του προϊόντος με σκοπό τη μείωση του κόστους, μέσω της χρήσης φθηνότερων πρώτων υλών (όπως αυτές από την Τυνησία και την Ισπανία). Τέλος, είτε ο προορισμός είναι η βιομηχανία εμφιάλωσης είτε οι αλυσίδες διανομής, η αναζήτηση αγορών πέρα από τα εθνικά σύνορα, παραμένει ο πρωταρχικός στόχος για τους παράγοντες της αγοράς ελαιόλαδου στην Ιταλία.

Β. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Β1. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Η παγκόσμια παραγωγή ελαιόλαδου παρέμεινε στα ίδια περίπου επίπεδα (συγκομιδή 2017/2018 έως σήμερα), ελαφρά συρρικνωμένη (Διάγραμμα 1), ενώ υπολογίζεται ότι την περίοδο 2021/2022 θα ανέλθει στους 3,09 εκατ. τόνους.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.

Πηγή: ISMEA, με στοιχεία του IOC και E.E.
*Η περίοδος 2021/2022 αναφέρεται σε εκτιμήσεις.

Σύμφωνα με τις επίσημες εκτιμήσεις της Unaprol (Italian Olive Oil Consortium), την περίοδο 2021/2022, η Ιταλία με παραγωγή 315.000 τόνων ελαιόλαδου κατατάσσεται δεύτερη παγκοσμίως, ενώ την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Ισπανία με παραγωγή 1,3 εκ. τόνων, μειωμένη κατά -6,4% σε σύγκριση με την περίοδο 2020/21 (πίνακας 1).

Η Ελλάδα, την υπό εξέταση περίοδο, με εκτιμώμενη παραγωγή στους 225.000 τόνους (-18,2% σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο), κατατάσσεται στην 5η θέση παγκοσμίως (2^η θέση το 2020), καθώς την 3^η και 4^η θέση καταλαμβάνουν αντίστοιχα η Τυνησία με παραγωγή που αναμένεται στους 240.000 τόνους (αύξηση +71,4%) και η Τουρκία με παραγωγή που αναμένεται στους 228.000 τόνους (αύξηση + 8,3%). Την 6^η θέση καταλαμβάνει το Μαρόκο με παραγωγή στους 200.000 τόνους (+ 25%), την 7^η η Πορτογαλία με παραγωγή 206.235 τόνους (+ 20%) και την 8^η η Αλγερία με παραγωγή 98.000 τόνους (+ 39%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (χιλιάδες τόνοι)				
ΧΩΡΑ	2019/2020	2021/2021	2021/2022	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΙΣΠΑΝΙΑ	1.125	1.389	1.300	-6,40%
ΙΤΑΛΙΑ	366	274	315	15,20%
ΕΛΛΑΔΑ	275	275	225	-18,20%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	140	100	120	20,00%
ΤΥΝΗΣΙΑ	440	140	240	71,40%
ΤΟΥΡΚΙΑ	230	210	228	8,30%
ΜΑΡΟΚΟ	145	160	200	25,00%
ΑΛΓΕΡΙΑ	126	70	98	39,00%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	40	30	20	-33,30%
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	30	30	30	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ	3.266	3.010	3.099	2,90%

Πηγή: International Olive Oil Council

Β2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Από τους πίνακες 1 και 2 και το διάγραμμα 2, παρατηρείται η υπεροχή της ευρωπαϊκής παραγωγής ελαιόλαδου, καθώς από το 2016 έως σήμερα, ο μεγαλύτερος όγκος της παγκόσμιας παραγωγής ελαιόλαδου συγκεντρώνεται στην Ισπανία, στην Ιταλία, στην Ελλάδα και στην Πορτογαλία.

Επιπλέον, ο όγκος παραγωγής ελαιόλαδου της Ισπανίας είναι πολύ μεγαλύτερος από το άθροισμα του όγκου παραγωγής της Ιταλίας και της Ελλάδας, καθιστώντας την Ισπανία τον σημαντικότερο παραγωγό και εξαγωγέα της Ευρώπης. Επισημαίνεται επίσης ότι την περίοδο 2016/2021, μεταξύ των χωρών-παραγωγών ελαιόλαδου της ΕΕ, η Ιταλία και η Ελλάδα κατείχαν εναλλάξ τη δεύτερη και τρίτη θέση, συχνά δε κατέγραψαν παρόμοιο όγκο παραγωγής (πίνακες 2,3).

Τέλος, την περίοδο 2020/2021, το άθροισμα του όγκου παραγωγής της Κύπρου, της Γαλλίας, της Κροατίας και της Σλοβενίας αντιπροσώπευε μόνο το 0,75% του αθροίσματος του όγκου παραγωγής των μεγάλων χωρών/παραγωγών της ΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (σε τόνους)

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Ισπανία	1.286.600	1.260.100	1.789.900	1.125.277	1.389.000	1.300.000
Ιταλία	182.300	428.900	173.600	366.500	273.500	315.000
Ελλάδα	195.000	346.000	185.000	275.000	275.000	225.000
Πορτογαλία	69.421	134.772	100.316	140.500	100.000	120.000
Κύπρος	5.790	4.922	4.739	4.876	6.142	
Γαλλία	3.293	6.240	5.800	3.375	4.547	4.605
Κροατία	3.454	3.879	3.365	4.094	3.706	3.044
Σλοβενία	350	350	900	300	900	280

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΤΑΛΙΑΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (σε τόνους)					
ΕΤΟΣ	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
ΙΤΑΛΙΑ	182.300	428.900	173.600	366.500	273.500
ΕΛΛΑΔΑ	195.000	346.000	185.000	275.000	275.000

Πηγή: Directorate-General for Agriculture and Rural Development - European Commission

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.

Πηγή: Directorate-General for Agriculture and Rural Development - European Commission

B3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Σύμφωνα με προβλέψεις του Ismea (Ινστιτούτο Αγροτικής Παραγωγής και Τροφίμων) και της Unaprol (Italian Olive Oil Consortium), η παραγωγή ελαιόλαδου στην Ιταλία την περίοδο 2021/22 αναμένεται να ανέλθει στους 315.000 τόνους από τους 273.500 τόνους την περίοδο 2020/21, σημειώνοντας αύξηση +15%.

Η καλλιεργούμενη έκταση ελαιόδενδρων που προορίζονται για παραγωγή ελαιόλαδου στην Ιταλική επικράτεια, ανέρχεται σε περίπου 1,1 εκατομμύρια εκτάρια (1 εκτάριο ισούται με 10.000 τετραγωνικά μέτρα), με την ετήσια παραγωγή ελαιόλαδου να παρουσιάζει σημαντικές αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, όπως παρατηρούμε από το διάγραμμα 3, την περίοδο 2017/2018, η παραγωγή ελαιόλαδου αυξήθηκε κατά +135% (από 182.000 σε 429.000 τόνους) και την περίοδο 2018/2019 μειώθηκε κατά -60% (από 429.000 σε 174.000 τόνους).

Σύμφωνα με το ISMEA, η τιμή του 1/ελαιόλαδου στη διεθνή αγορά είναι υψηλότερη συγκριτικά με την τιμή του ελληνικού, του ισπανικού και του τουνησιακού ελαιόλαδου.

Συγκεκριμένα, την τελευταία δεκαετία, η τιμή του υ/ελαιόλαδου αυξήθηκε κατά +46%, του ισπ/ελαιόλαδου κατά +14%, του ε/ελαιόλαδου κατά +17% και του τ/ελαιόλαδου κατά +8%.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

Πηγή: Directorate-General for Agriculture and Rural Development - European Commission

B4. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Ο όγκος της ιταλικής παραγωγής διαφοροποιείται τόσο γεωγραφικά (σε περιφερειακό επίπεδο), όσο και εποχιακά. Οι περιφέρειες οι οποίες κατέχουν ηγετική θέση στην παραγωγή ελαιόλαδου (πίνακας 4, διάγραμμα 4) είναι: η Puglia (121.161 τόνοι), η Calabria (32.005 τόνοι) και η Sicilia (29.200 τόνοι).

Οι εν λόγω περιφέρειες της Ν. Ιταλίας, την περίοδο 2020/2021, καθοδήγησαν την εθνική παραγωγή ελαιόλαδου, ενώ αντίθετα ο ρόλος των περιφερειών της Β. Ιταλίας ήταν περιορισμένος.

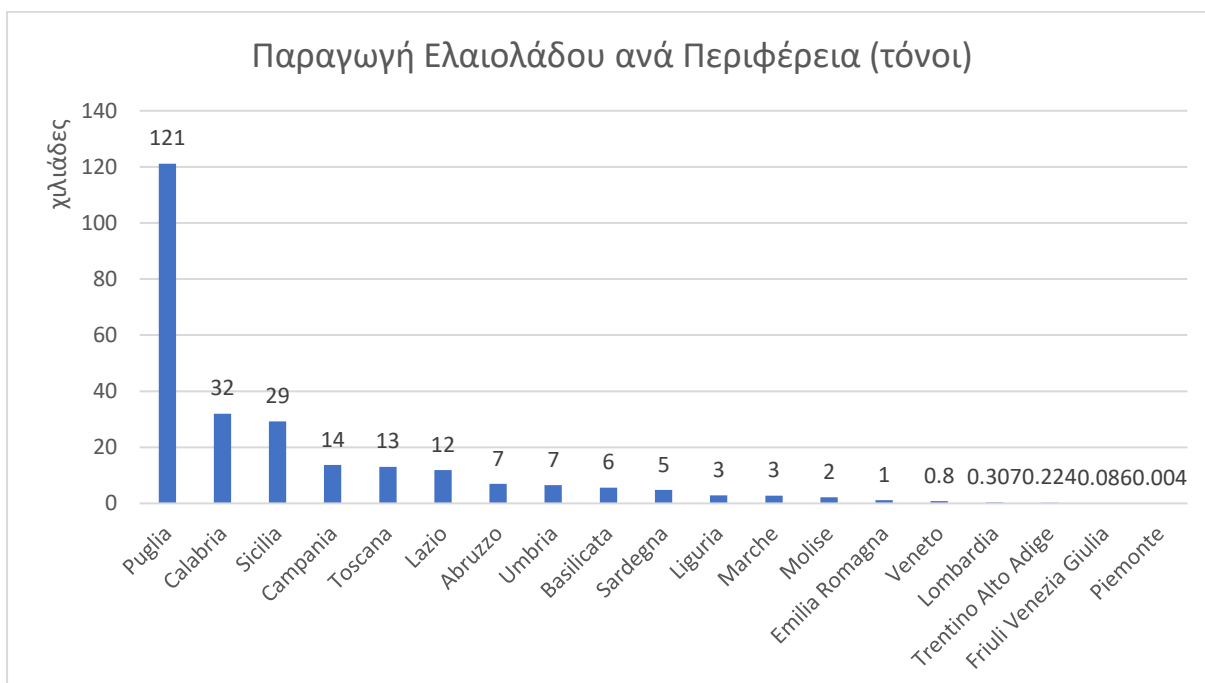
ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2020/2021

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (τόνοι)	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2019/2020
Puglia	121.161	-43%
Calabria	32.005	-38%
Sicilia	29.200	-15%
Campania	13.689	-12%
Toscana	13.010	31%
Lazio	11.823	8%
Abruzzo	6.923	-22%
Umbria	6.500	70%

Basilicata	5.578	-14%
Sardegna	4.760	9%
Liguria	2.895	100%
Marche	2.800	15%
Molise	2.215	-23%
Emilia Romagna	1.178	50%
Veneto	800	150%
Lombardia	307	150%
Trentino Alto Adige	224	150%
Friuli Venezia Giulia	86	50%
Piemonte	4	50%

Πηγή: ISMEA

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

Πηγή: Istituto di Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare

Τα στοιχεία που εμφανίζονται στον πίνακα 2 (ISMEA, 2020) αναφέρονται στο ημερολογιακό έτος 2020 και όχι στο εμπορικό έτος ή «έτος εμπορίας» 2020/2021.

B5. ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΕΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Η Ιταλία κατέχει την πρώτη θέση ως προς τον αριθμό ποικιλιών ελιάς καθώς καλλιεργούνται 538 ποικιλίες, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 40% του συνόλου των ποικιλιών παγκοσμίως (Lifegate, 2017). Η εν λόγω ποικιλομορφία οφείλεται στη γεωγραφική πολυπλοκότητα της ιταλικής επικράτειας και ειδικότερα στον τύπο του εδάφους και του μικροκλίματος της καλλιεργούμενης γης.

Αν και η Ισπανία ξεπερνά σημαντικά την Ιταλία ως προς τον όγκο παραγωγής, στην Ιβηρική χερσόνησο καλλιεργούνται 138 ποικιλίες ελιάς, οι οποίες αντιπροσωπεύουν μόλις το 1/4 των αντίστοιχων ιταλικών, ενώ στην Ελλάδα καλλιεργούνται 52, οι οποίες αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα το 9,66%.

Οι πιο δημοφιλείς εγχώριες ποικιλίες ελιάς είναι οι ακόλουθες:

- Frantoio (Toscana)
- Leccino (Toscana)
- Coratina (Puglia)
- Ogliarola (Puglia, Basilicata)
- Ogliarola del Gargano (Puglia)
- Nocellara del Belice (Sicilia)
- Moraiolo (Toscana)

B6.ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΩΝ

Σύμφωνα με στοιχεία του ISMEA, η Ιταλία κατέχει αφενός τον μεγαλύτερο αριθμό ποικιλιών ελιάς παγκοσμίως, αφετέρου διαθέτει τον μεγαλύτερο αριθμό πιστοποιημένων ελαιόλαδων ΠΟΠ (DOP) και ΠΓΕ (IGP), με τον όγκο παραγωγής πιστοποιημένου ελαιόλαδου (ΠΟΠ, ΠΓΕ) να αντιστοιχεί κατά μέσο όρο στο 2-3% της συνολικής παραγωγής ελαιόλαδου στην επικράτεια. Η χώρα μας έχει κατοχυρώσει 18 ελαιόλαδα ΠΟΠ και 11 ΠΓΕ, ενώ η Ιταλία 42 ΠΟΠ και 5 ΠΓΕ.

Ειδικότερα:

Βόρεια Ιταλία:

• Brisighella DOP	<i>Emilia Romagna</i>
• Colline di Romagna DOP	<i>Emilia Romagna</i>
• Garda DOP	<i>Lombardia, Veneto, Provincia di Trento</i>
• Laghi Lombardi DOP	<i>Lombardia</i>
• Riviera Ligure DOP	<i>Liguria</i>
• Tergeste DOP	<i>Friuli Venezia Giulia</i>
• Veneto DOP	<i>Veneto</i>

Κεντρική Ιταλία:

• Aprutino Pescarese DOP	<i>Abruzzo</i>
• Colline Teatine DOP	<i>Abruzzo</i>
• Pretuziano delle Colline Teramane DOP	<i>Abruzzo</i>
• Canino DOP	<i>Lazio</i>
• Sabina DOP	<i>Lazio</i>
• Tuscia DOP	<i>Lazio</i>
• Colline Pontine DOP	<i>Lazio</i>
• Cartoceto DOP	<i>Marche</i>
• Seggiano DOP	<i>Toscana</i>
• Toscano IGP	<i>Toscana</i>
• Chianti Classico DOP	<i>Toscana</i>
• Lucca DOP	<i>Toscana</i>
• Terre di Siena DOP	<i>Toscana</i>
• Umbria DOP	<i>Umbria</i>

Νότια Ιταλία:

- Cilento DOP *Campania*
- Colline Salernitane DOP *Campania*
- Penisola Sorrentina DOP *Campania*
- Irpinia – Colline dell’Ufita DOP *Campania*
- Vulture DOP *Basilicata*
- Molise DOP *Molise*
- Alto Crotonese DOP *Calabria*
- Bruzio DOP *Calabria*
- Lametia DOP *Calabria*
- Sardegna DOP *Sardegna*
- Olio di Puglia IGP *Puglia*
- Collina di Brindisi DOP *Puglia*
- Dauno DOP *Puglia*
- Terra di Bari DOP *Puglia*
- Terra d’Otranto DOP *Puglia*
- Terre Tarentine DOP *Puglia*
- Monte Etna DOP *Sicilia*
- Monti Iblei DOP *Sicilia*
- Sicilia IGP *Sicilia*
- Val di Mazara DOP *Sicilia*
- Valdemone DOP *Sicilia*
- Valle del Belice DOP *Sicilia*
- Valli Trapanesi DOP *Sicilia*

Γ. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Γ1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η έκταση της γης που χρησιμοποιείται πρωτογενώς και αποκλειστικά για την καλλιέργεια ελαιόδεντρων στην Ιταλική επικράτεια ανέρχεται σε 1,1 εκατ. εκτάρια (11 εκατ. στρέμματα) και παρόμοια έκταση καταλαμβάνει επίσης η δευτερογενής καλλιέργεια (μικτές καλλιέργειες ελαιόδεντρων και άλλων δέντρων, π.χ. αμυγδαλιές ή εσπεριδοειδή).

Όσον αφορά στο υψόμετρο, το 53% της ελαιοκαλλιέργειας πραγματοποιείται σε λόφους, το 44% σε πεδιάδες και μόνο το 2% σε ορεινές περιοχές.

Η καλλιέργεια ελαιόδεντρων λαμβάνει χώρα κατά 80% στις περιοχές της Ν. Ιταλίας και κατά 20% κατανέμεται στις περιοχές με ηπιότερο κλίμα της Κ. Ιταλίας.

Η καλλιέργεια ελιάς στη Β. Ιταλία είναι περιορισμένη και συγκεντρώνεται σε περιοχές με εύκρατο μικροκλίμα, όπως η Liguria ή οι λοφώδεις περιοχές γύρω από τη λίμνη Garda.

Η καλλιέργεια των ελαιόδεντρων είναι εξαιρετικά κατακερματισμένη στην ιταλική επικράτεια, με τον αριθμό των αγροκτημάτων να ανέρχεται στο 1 εκατομμύριο και τη μέση έκταση καλλιεργούμενης γης στα 1,8 εκτάρια (η μέση έκταση κοινής αγροτικής καλλιέργειας αντιστοιχεί σε 9 εκτάρια. Ismea 2020).

Στον τομέα της ελαιοκαλλιέργειας δραστηριοποιούνται 600.000 αγροτικές επιχειρήσεις, από τις οποίες μόνο το 11% θεωρούνται πολύ ανταγωνιστικές (highly competitive), το 26% λόγω της εξειδίκευσης τους στην ελαιοκαλλιέργεια και τη δυνατότητα ανάπτυξης εξαγωγών, δυνητικά ανταγωνιστικές (potentially competitive) και το 63% περιθωριακές (marginal), καθώς λόγω του μεγέθους τους και της έλλειψης εξειδίκευσης, δεν διαθέτουν την ικανότητα να αναπτυχθούν στην αγορά. Σημαντικός αριθμός αυτών των επιχειρήσεων είναι μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις (το 97% των επιχειρήσεων ελαιοκαλλιέργειας διοικούνται από ένα μόνο άτομο), οι οποίες ασχολούνται μερικώς με την καλλιέργεια ελαιόδεντρων είτε για ίδια κατανάλωση, με δυνατότητα διάθεσης στην αγορά μέρους της παραγωγής, είτε για απευθείας πωλήσεις σε ιδιώτες.

Επιπλέον, εκτός του εξαιρετικά κατακερματισμένου χαρακτήρα του ελαιουργικού κλάδου, πολλοί από τους αγρότες του εν λόγω τομέα εισέρχονται στην ηλικία συνταξιοδότησης χωρίς να αντικαθίστανται επαρκώς από νεότερους αγρότες (μόνο 5% των καλλιεργητών ελιάς έχουν ηλικία κάτω των 40 ετών ενώ αντίθετα στον ευρύτερο αγροτικό τομέα, το ποσοστό ανέρχεται στο 8%). Σύμφωνα δε, με τον δείκτη γήρανσης του Ismea, για κάθε νέο ελαιοκαλλιεργητή στην Ιταλία, αντιστοιχούν 11 ηλικίας άνω των 65 ετών .

Τέλος, το 61% των ελαιόδεντρων στους ελαιώνες της χώρας είναι ηλικίας μεγαλύτερης των 50 ετών, γεγονός που επηρεάζει την αποδοτικότητα της παραγωγής, ενώ τα ελαιόδεντρα ηλικίας μικρότερης των 11 ετών καλύπτουν μόνο το 3% της συνολικής ελαιοκαλλιέργειας.

Γ2. ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΑ - ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Ο κύκλος εργασιών του ελαιοπαραγωγικού βιομηχανικού κλάδου στην Ιταλία αντιστοιχεί στο 3% του συνολικού κύκλου εργασιών της υβιομηχανίας τροφίμων και αποτελείται από: α. την

πρωτογενή παραγωγή των ελαιοτριβείων και β. τη δευτερογενή παραγωγή που πραγματοποιείται από τους εμφιαλωτές και τα δυλιστήρια.

Στον ακόλουθο πίνακα 5, αποτυπώνεται αφενός ο αριθμός ελαιοτριβείων ανά /περιφέρεια, αφετέρου η συγκέντρωση τους (70% επί του συνόλου) στην περιοχή της Νότιας Ιταλίας (Puglia, Calabria, Sicilia, Campania). Σημειώνεται ότι, το 3% των επιχειρήσεων που λειτουργούν σε μεγαλύτερη κλίμακα, είναι κυρίως εγκατεστημένες στη Β. Ιταλία.

Γεωγραφικά, οι μεγαλύτερες βιομηχανίες εμφιάλωσης ελαιόλαδου βρίσκονται στην Κεντρική και Βόρεια Ιταλία και ειδικότερα στην Umbria, στην Toscana και στη Liguria, ενώ στη Ν. Ιταλία λειτουργούν πολυάριθμες, μικρότερου μεγέθους βιομηχανίες εμφιάλωσης.

Επισημαίνεται ότι, μεγάλο μέρος του ελαιόλαδου που παράγεται στη Ν. Ιταλία, μεταφέρεται χύδην στις περιφέρειες της Κεντρικής και Βόρειας Ιταλίας, όπου εμφιαλώνεται και διανέμεται στην αγορά. Οι μεγάλες βιομηχανίες εμφιάλωσης προμηθεύονται επιπλέον ελαιόλαδο χύδην από τις χώρες της Μεσογείου, με το οποίο παράγουν και εμφιαλώνουν, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς της Ε.Ε., ένα μείγμα ελαιόλαδου το οποίο αναγράφεται στην ετικέτα ως “μείγμα ελαιόλαδου Ε.Ε.” ή “μείγμα ελαιόλαδου ΕΕ και τρίτων χωρών”. Το 100% ιταλικό εμφιαλωμένο ελαιόλαδο κατέχει μερίδιο περίπου 30% του συνόλου του εμφιαλωμένου ελαιόλαδου. Τέλος, αναφορικά με τη δομή των μεγάλων βιομηχανιών εμφιάλωσης, σημειώνεται η σημαντική συμμετοχή ξένων κεφαλαίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΑ ΙΤΑΛΙΑΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΩΝ
PUGLIA	939
CALABRIA	709
SICILIA	619
CAMPANIA	555
TOSCANA	342
ABRUZZO	320
LAZIO	283
UMBRIA	155
MARCHE	154
LIGURIA	149
SARDEGNA	124
BASILICATA	121
MOLISE	109
VENETO	55
EMILIA ROMAGNA	36
LOMBARDIA	30
FRIULI VENEZIA GIULIA	10
TRENTINO-ALTO ADIGE	5
PIEMONTE	3

Πηγή: frantoionline.it

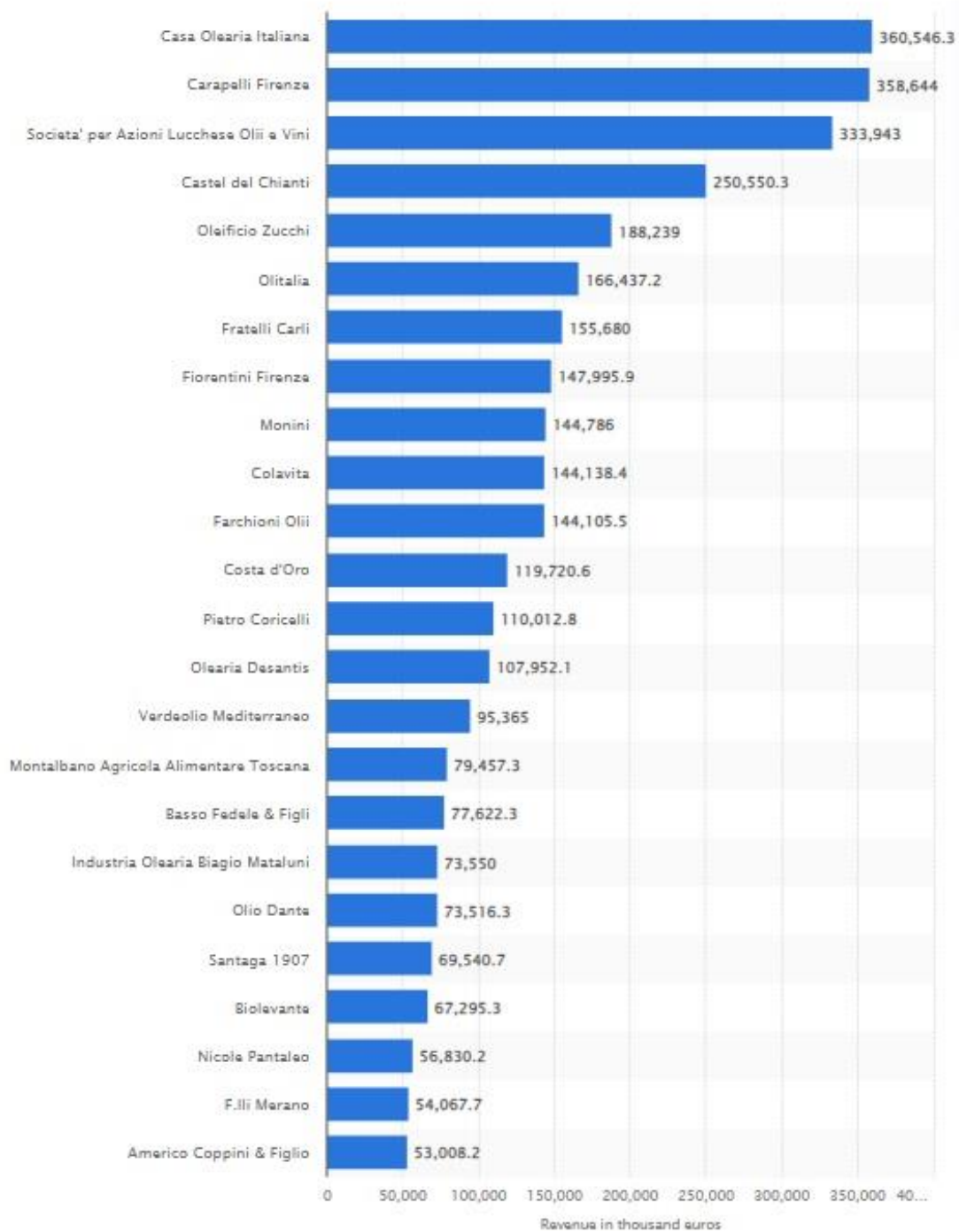
Στο ακόλουθο διάγραμμα 5, καταγράφονται οι σημαντικότεροι παραγωγοί ελαιόλαδου με βάση τον κύκλο εργασιών τους. Τις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν οι: Casa Olearia Italiana,

Carapelli Firenze, Societa per azioni Lucchese Olii e Vini, Castel del Chianti και Oleificio Zucchi.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (2016)

Πηγή: Statista

Γ3. ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΩΝ

Η βιολογική ελαιοκαλλιέργεια αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 1/10 της συνολικής, βιολογικής πιστοποιημένης καλλιέργειας UAA (Utilized Agricultural Area) και κατατάσσεται τρίτη ως προς την έκταση στο σύνολο της βιολογικής καλλιέργειας στην Ύεπικράτεια, μετά την καλλιέργεια ζωοτροφών και σιτηρών. Το 2019 κατεγράφησαν 240.000 εκτάρια βιολογικής καλλιέργειας ελιάς, με γεωγραφική κατανομή παρόμοια της μη βιολογικής καλλιέργειας ελαιόδεντρων: 68% στο νότο, 17% στα νησιά και 14% στο κέντρο (πίνακας 7). Συγκεκριμένα, οι σημαντικότερες περιοχές σε βιολογική καλλιέργεια ελαιόδεντρων (πίνακας 6, διάγραμμα 5) είναι οι: Puglia (30,8%), Calabria (28,4%), Sicilia (16,4%), Toscana (6,6%), Campania (4,10%), Lazio (3,6%), και Umbria (2,3%). Ο αριθμός των αγροτικών επιχειρήσεων βιολογικής καλλιέργειας ανέρχεται σε 42.000 και η καλλιεργούμενη έκταση ανά αγρόκτημα είναι περίπου τρεις φορές μεγαλύτερη από αυτή του παραδοσιακού τομέα (5,7 έναντι 1,8 εκτάρια).

Η παραγωγή βιολογικού ελαιόλαδου το 2019 ανήλθε σε 46.000 τόνους, αξίας περίπου € 193 εκατ. και το βιολογικό έξτρα παρθένο ελαιόλαδο αντιστοιχούσε σε όγκο στο 11% της συνολικής εθνικής παραγωγής ελαιόλαδου και σε αξία στο 15%, λόγω των υψηλότερων τιμών που διατίθεται στην αγορά.

Το μέσο κόστος παραγωγής ανέρχεται σε € 2,66 ανά στρέμμα, ενώ το μέσο μικτό λειτουργικό κέρδος ανέρχεται στα € 1,19 ανά στρέμμα (Ismea).

Σημειώνεται ότι, την περίοδο 2010-2018, η βιολογική καλλιεργούμενη έκταση ελαιόδεντρων, σχεδόν διπλασιάστηκε και ανήλθε από 121.849 εκτάρια σε 238.129 εκτάρια, αντιπροσωπεύοντας το 20% της συνολικής καλλιέργειας ελαιόδεντρων (πίνακας 6).

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.

ΕΚΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΙΤΑΛΙΑΣ -2018- (σε εκτάρια)			
	ΣΕ ΦΑΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΣΕ ΒΙΟ	ΕΧΟΥΝ ΗΔΗ ΜΕΤΑΤΡΑΠΕΙ ΣΕ ΒΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΟ
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	467.192	1.490.852	1.958.045
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΝΤΡΩΝ	122.259	349.083	471.342
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΩΝ	56.742	182.354	239.096
ΕΚΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΩΝ ΕΠΙΤΡ. ΕΛΙΑΣ	209	758	967
ΕΚΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΩΝ ΓΙΑ ΛΑΔΙ	56.533	181.596	238.129

Πηγή: Sinab

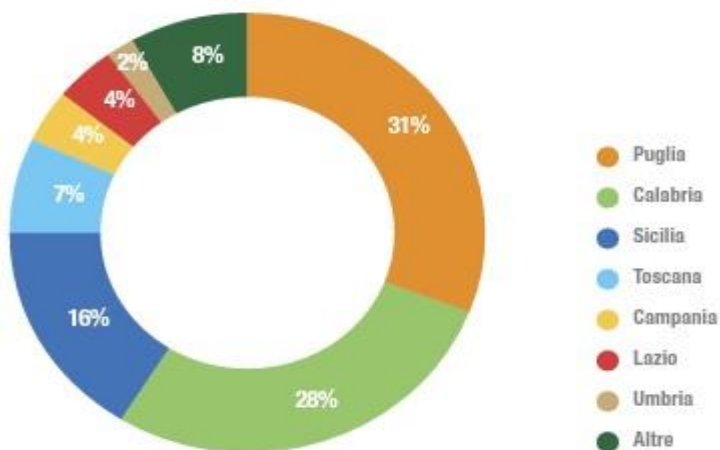
ΠΙΝΑΚΑΣ 7.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ -ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ- (εκτάρια)				
	2010	2018	%ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2018-2010	% ΜΕΡΙΔΙΟ 2018
ΙΤΑΛΙΑ	121.849	238.129	95,40%	100,00%
B. ΙΤΑΛΙΑ	1.256	2.229	77,50%	0,90%
BΔ ΙΤΑΛΙΑ	320	749	133,90%	0,30%
Piemonte	29	114	296,50%	0,00%
Valle d' Aosta	0	0	0,00%	0,00%
Liguria	225	307	36,40%	0,10%

Lombardia	66	328	394,00%	0,10%
BA ITALIA	936	1.480	58,20%	0,60%
Bolzano	-	7	-	0,00%
Trento	-	83	-	0,00%
Trentino -Alto Adige	36	90	146,80%	0,00%
Veneto	223	365	63,80%	0,20%
Friuli-Venezia Giulia	67	47	-30,60%	0,00%
Emilia- Romagna	609	979	60,60%	0,40%
KENTRIKH ITALIA	23.132	32.618	41,00%	13,70%
Toscana	9.808	15.599	59,00%	6,60%
Umbria	4.392	5.595	27,40%	2,30%
Marche	1.643	2.805	70,70%	1,20%
Lazio	7.289	8.620	18,30%	3,60%
NOTIA ITALIA	77.525	160.735	107,30%	67,50%
Abruzzo	2.924	3.421	17,00%	1,40%
Molise	496	931	87,50%	0,40%
Campania	3.436	9.753	183,80%	4,10%
Puglia	24.450	73.402	200,20%	30,80%
Basilicata	2.864	5.529	93,00%	2,30%
Calabria	43.354	67.700	56,20%	28,40%
ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΙΤΑΛΙΑ	19.936	42.546	113,40%	17,90%
Sicilia	17.026	39.086	129,60%	16,40%
Sardegna	2.910	3.460	18,90%	1,50%

Πηγή: Sinab

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5 **ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ ΓΙΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΒΙΟ (2018)**

Πηγή: Sinab

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Δ1. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Από την ανάλυση των ακόλουθων πινάκων 8 και 9, παρατηρείται ότι το 94,38% των εισαγωγών ελαιόλαδου αφορά στη Δ.Κ. 15.09.10 (Παρθένο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα) και ειδικότερα στη Δ.Κ. 15.09.10.20/Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο (90,34%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ (ΑΝΑ Δ.Κ.)							
Δ.Κ.: 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα							
Μονάδα : χιλιάδες €							
Δ.Κ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2017	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2018	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2019	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2020	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2021	ΜΕΡΙΔΙΟ 2021
'150910	Παρθένο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	1.734.614	1.454.864	1.336.820	1.272.144	1.503.668	94,38%
'150990	Άλλα Ελαιόλαδα	162.749	120.578	73.682	78.846	89.460	5,62%
ΣΥΝΟΛΟ		1.897.363	1.575.442	1.410.502	1.350.990	1.593.128	

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ (ΑΝΑ Δ.Κ.)							
Δ.Κ.: 150910 Παρθένο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα							
Μονάδα : χιλιάδες €							
Δ.Κ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2017	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2018	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2019	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2020	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2021	ΜΕΡΙΔΙΟ 2021
'15091020	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο	1.532.667	1.320.236	1.176.280	1.136.005	1.357.410	90,34%
'15091010	Παρθένο Ελαιόλαδο Μειονεκτικό	157.028	104.298	123.590	100.273	120.399	8,01%
'15091080	Άλλα Παρθένα Ελαιόλαδα	45.656	30.962	29.077	22.451	24.797	1,65%
ΣΥΝΟΛΟ		1.735.351	1.455.496	1.328.947	1.258.729	1.502.606	

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

Η συνολική αξία των εισαγωγών ελαιόλαδου της Δ.Κ. 1509 στην Ιταλία (πίνακας 10), μετά από μια περίοδο καθοδικής πορείας (2017 – 2020), το 2021 σημείωσε αύξηση +17,92% σε σχέση με το 2020, και ανήλθε σε € 1,593 δις. Παράλληλα, την ίδια περίοδο, ο όγκος των συνολικών εισαγωγών ελαιόλαδου σημείωσε άνοδο (πίνακας 11), ενώ το 2021 μειώθηκε κατά -12,43% σε σχέση με το 2020 και ανήλθε στους 539.769 τόνους. Η εν λόγω εξέλιξη οφείλεται στις διακυμάνσεις των τιμών και συγκεκριμένα στη σταδιακή μείωση της τιμής του εισαγόμενου ελαιόλαδου κατά την περίοδο 2017-2020 και στην αύξηση της το 2021.

Ως κορυφαίος προμηθευτής ελαιόλαδου της εγχώριας αγοράς κατατάσσεται η Ισπανία, η οποία κατέχει τριπλάσιο μερίδιο εισαγωγών (61,53%) από τη χώρα μας (21,69%), ενώ μαζί

αθροίζουν το 83,22% των συνολικών ιταλικών εισαγωγών ελαιόλαδου. Ακολουθούν η Τυνησία με μερίδιο αγοράς 8,54% και η Πορτογαλία με 7,69% ενώ οι υπόλοιπες χώρες κατέχουν μερίδιο μικρότερο από 1% έκαστη.

Το 2021, η αξία των εισαγωγών ελαιόλαδου της Δ.Κ. 1509 από την Ελλάδα, σημείωσε αύξηση +16,33% και ανήλθε στα € 345,5 εκατ., ενώ ο όγκος των εισαγωγών σημείωσε πτώση -15,98% και ανήλθε στους 111.610 τόνους, από 132.844 το 2020 (πίνακες 10 και 11).

Αντίστοιχη εικόνα παρουσιάζει και η αξία εισαγωγών ελαιόλαδου της Δ.Κ. 15.09.10, όπου η Ελλάδα κατέχει το 22,93% επί του συνόλου, με αξία εισαγωγών η οποία ανήλθε σε € 344,75 εκατ. το 2021 από € 296 εκατ. το 2020 (πίνακας 12).

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ 2017 -2021						
Δ.Κ.: 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασηματισμένα						
Μονάδα : χιλιάδες €						
ΧΩΡΕΣ	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2017	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2018	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2019	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2020	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2021	ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2021
ΣΥΝΟΛΟ	1.897.362	1.575.442	1.410.503	1.350.989	1.593.128	
ΙΣΠΑΝΙΑ	1.402.783	905.802	1.029.707	798.841	980.240	61,53%
ΕΛΛΑΔΑ	271.149	368.097	159.029	297.023	345.535	21,69%
ΤΥΝΗΣΙΑ	122.811	172.306	109.127	138.618	136.090	8,54%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	85.951	105.033	86.233	97.625	122.590	7,69%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1.623	4.368	6.339	4.720	1.956	0,12%
ΤΟΥΡΚΙΑ	5.379	7.910	6.187	4.007	1.847	0,12%
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	417	0	903	527	1.331	0,08%
ΚΥΠΡΟΣ	2.346	1.630	1.038	466	1.115	0,07%
ΓΑΛΛΙΑ	151	864	324	1.324	804	0,05%
ΜΑΡΟΚΟ	1.258	4.640	5.949	2.228	445	0,03%
ΑΥΣΤΡΙΑ	319	401	618	901	399	0,03%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	412	174	308	322	143	0,01%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	42	3	41	1.098	127	0,01%
ΣΥΡΙΑ	110	878	752	426	96	0,01%
ΚΡΟΑΤΙΑ	83	62	121	140	78	0,00%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	258	0	7	0	74	0,00%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	0	1.178	0	0	67	0,00%

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

ΟΓΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ 2017 -2021						
Δ.Κ.: 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασηματισμένα						
ΧΩΡΕΣ	2017	2018	2019	2020	2021	ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ
	ΟΓΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ (τόνοι)	ΟΓΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ (τόνοι)	ΟΓΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ (τόνοι)	ΟΓΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ (τόνοι)	ΟΓΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ (τόνοι)	
ΣΥΝΟΛΟ	502.241	512.545	570.253	616.394	539.769	

ΙΣΠΑΝΙΑ	372.744	300.782	420.027	364.405	337.746	62,57%
ΕΛΛΑΔΑ	70.874	116.899	63.399	132.844	111.610	20,68%
ΤΥΝΗΣΙΑ	32.376	54.617	46.897	73.914	50.030	9,27%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	22.223	33.188	30.025	37.300	37.652	6,98%
ΤΟΥΡΚΙΑ	1.624	2.636	3.209	2.330	762	0,14%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	361	829	1.549	1.469	459	0,09%
ΚΥΠΡΟΣ	567	426	327	259	382	0,07%
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	110		336	200	376	0,07%
ΓΑΛΛΙΑ	17	240	86	524	232	0,04%
ΜΑΡΟΚΟ	479	1.632	2.450	903	121	0,02%
ΑΥΣΤΡΙΑ	49	58	159	312	83	0,02%
ΣΥΡΙΑ	42	268	360	275	70	0,01%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	9	0	13	485	67	0,01%
ΔΑΝΙΑ	1		83	19	53	0,01%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	100		0		48	0,01%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	105	70	104	120	39	0,01%

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ 2017 -2021						
Δ.Κ.: 150910 ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ						
Μονάδα : χιλιάδες €						
ΧΩΡΕΣ	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2017	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2018	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2019	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2020	ΑΞΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2021	ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2021
ΣΥΝΟΛΟ	1.734.614	1.454.864	1.336.820	1.272.144	1.503.668	
ΙΣΠΑΝΙΑ	1.250.806	795.177	968.606	731.841	899.871	59,85%
ΕΛΛΑΔΑ	271.032	367.730	157.346	296.013	344.765	22,93%
ΤΥΝΗΣΙΑ	119.659	170.778	109.127	135.034	130.526	8,68%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	84.306	104.949	85.741	97.608	121.807	8,10%
ΤΟΥΡΚΙΑ	225	4.616	1.401	11	1.752	0,12%
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	417	0	903	527	1.331	0,09%
ΚΥΠΡΟΣ	2.346	1.630	999	457	1.115	0,07%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1.483	231	2.147	2.918	570	0,04%
ΓΑΛΛΙΑ	47	647	185	999	505	0,03%
ΜΑΡΟΚΟ	1.258	4.640	5.949	2.228	445	0,03%
ΑΥΣΤΡΙΑ	108	143	359	607	309	0,02%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	412	174	268	301	143	0,01%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	31	0	39	937	107	0,01%
ΣΥΡΙΑ	110	878	752	426	96	0,01%
ΚΡΟΑΤΙΑ	82	55	111	127	74	0,00%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	258	0	7	0	74	0,00%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	0	1.178	0	0	67	0,00%
ΠΟΛΩΝΙΑ	0	0	119	151	27	0,00%

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

Δ2. ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Από την ανάλυση του ακόλουθου πίνακα 13, παρατηρείται ότι το 2021, το 87,7% των συνολικών εξαγωγών ελαιόλαδου της Ιταλίας, αφορούσε σε παρθένο ελαιόλαδο (Δ.Κ.15.09.10) και το 83,77% αυτού αφορούσε σε εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο (15.09.10.20).

Ωστόσο, σύμφωνα με το ISMEA, τα βασικά στοιχεία της επιτυχίας του κλάδου στις παγκόσμιες αγορές, συνίστανται αφενός στην υψηλή ποιότητα του ιταλικού έξτρα παρθένου ελαιόλαδου και αφετέρου στα διεθνώς αναγνωρισμένα μείγματα ελαιόλαδου που παράγονται από μείγμα εισαγόμενων και εγχώριας παραγωγής ελαιόλαδων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ (ΑΝΑ Δ.Κ.)							
Δ.Κ.: 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα							
Μονάδα : χιλιάδες €							
Δ.Κ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2017	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2018	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2019	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2020	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2021	ΜΕΡΙΔΙΟ 2021
'150910	Παρθένο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	1.228.050	1.192.673	1.146.647	1.230.854	1.286.783	87,70%
'150990	Άλλο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	248.911	216.821	171.652	185.986	180.392	12,30%
ΣΥΝΟΛΟ		1.476.961	1.409.494	1.318.299	1.416.840	1.467.175	
ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ (ΑΝΑ Δ.Κ.)							
Δ.Κ.: 150910 Παρθένο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα							
Μονάδα : χιλιάδες €							
Δ.Κ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2017	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2018	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2019	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2020	ΑΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2021	ΜΕΡΙΔΙΟ 2021
'15091020	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο	1.166.837	1.143.640	1.121.120	1.188.972	1.258.700	83,77%
'15091080	Άλλα Παρθένα Ελαιόλαδα	46.365	33.626	18.937	18.543	17.638	1,17%
'15091010	Ελαιόλαδο μειονεκτικό	15.443	15.716	7.328	11.170	9.794	0,65%
ΣΥΝΟΛΟ		1.228.645	1.192.982	1.147.385	1.218.685	1.286.132	

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

Η συνολική αξία των /εξαγωγών ελαιόλαδου (ΔΚ 1509), την περίοδο 2017-21, παρουσίασε σημαντικές αυξομειώσεις και ο όγκος των εξαγωγών ενώ κατέγραψε σταθερή αύξηση την περίοδο 2017-2020, μειώθηκε κατά -8,1% το 2021.

Οι ΗΠΑ καταλαμβάνουν την πρώτη θέση στη συνολική αξία των /εξαγωγών ελαιόλαδου με μερίδιο 30,43%, και ακολουθούν η Γερμανία με 13,25%, η Γαλλία με 8,49% και η Ιαπωνία με 5,88%. Το 2021, οι εξαγωγές προς τη χώρα μας κατείχαν το 0,15% ως προς την αξία και το

0,23% ως προς τον όγκο των συνολικών ι/εξαγωγών, σημειώνοντας όμως αύξηση +157% σε όγκο και +178% σε αξία, σε σχέση με το προηγούμενο έτος και ανερχόμενες σε όγκο στους 775 τόνους και σε αξία στα € 2,23 εκ.

Επισημαίνεται ότι την υπό εξέταση περίοδο, ο όγκος των εισαγωγών της Ιταλίας ήταν μεγαλύτερος από τον όγκο των εξαγωγών της (539.769 τόνοι όγκου εισαγωγών, έναντι 343.979 τόνοι όγκου εξαγωγών), η δε αξία των εισαγωγών μεγαλύτερη από την αξία των εξαγωγών (€1,593 δις. έναντι € 1,467 δις. - πίνακες 14, 15).

ΠΙΝΑΚΑΣ 14

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ 2017 -2021						
Δ.Κ.: 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα						
Μονάδα : χιλιάδες €						
ΧΩΡΕΣ	ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2017	ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2018	ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2019	ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2020	ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2021	ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2021
ΣΥΝΟΛΟ	1.476.962	1.409.495	1.318.300	1.416.840	1.467.175	
Η.Π.Α.	501.304	436.160	420.111	455.965	446.467	30,43%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	183.606	178.358	168.101	183.823	194.330	13,25%
ΓΑΛΛΙΑ	98.797	100.872	94.688	116.069	124.562	8,49%
ΙΑΠΩΝΙΑ	104.339	99.332	104.784	81.379	86.276	5,88%
Η.Β.	56.752	58.828	61.031	74.562	67.688	4,61%
ΚΑΝΑΔΑΣ	84.692	89.672	67.175	70.246	66.364	4,52%
ΕΛΒΕΤΙΑ	42.667	42.492	39.918	50.678	52.731	3,59%
ΡΩΣΙΑ	21.516	21.851	24.951	29.382	32.578	2,22%
ΚΟΡΕΑ	11.782	12.943	13.722	15.399	23.834	1,62%
ΕΛΒΕΤΙΑ	16.770	19.064	19.491	20.850	23.158	1,58%
ΤΑΙΠΕΙ	18.694	18.225	16.511	16.607	22.341	1,52%
ΣΟΥΗΔΙΑ	19.988	21.422	18.390	19.277	20.914	1,43%
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	18.626	20.497	17.352	15.922	20.118	1,37%
ΒΕΛΓΙΟ	19.265	15.699	15.859	18.246	19.860	1,35%
ΑΥΣΤΡΙΑ	14.884	16.792	15.578	16.836	17.905	1,22%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	18.580	21.996	17.862	16.037	17.510	1,19%
ΠΟΛΩΝΙΑ	12.310	11.118	9.807	13.583	16.101	1,10%
ΙΣΠΑΝΙΑ	22.595	24.801	13.104	22.591	13.776	0,94%
ΚΙΝΑ	36.852	25.089	21.509	13.489	12.976	0,88%
ΔΑΝΙΑ	11.844	12.255	11.532	12.552	11.606	0,79%
ΙΣΡΑΗΛ	2.818	4.478	4.081	4.973	8.658	0,59%
ΧΟΓΚ ΚΟΓΚ	8.868	7.156	6.431	7.726	8.435	0,57%
ΚΡΟΑΤΙΑ	5.550	7.070	6.916	6.075	7.905	0,54%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	5.784	5.900	5.453	6.646	6.992	0,48%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	2.881	4.770	4.295	5.159	6.156	0,42%
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	1.148	1.891	3.121	6.292	5.914	0,40%
ΜΕΞΙΚΟ	9.767	5.428	3.240	4.702	5.905	0,40%
ΤΣΕΧΙΑ	4.863	5.026	5.136	5.620	5.839	0,40%
ΣΕΡΒΙΑ	3.485	4.521	4.580	4.853	5.743	0,39%

Ν.ΖΗΛΑΝΔΙΑ	8.282	7.578	5.028	4.343	5.644	0,38%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	3.705	4.307	3.819	5.364	5.625	0,38%
ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	5.310	5.491	4.758	4.584	5.432	0,37%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	4.673	4.679	3.981	4.299	5.178	0,35%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	2.261	2.920	3.252	4.156	5.000	0,34%
ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	5.557	4.807	4.329	3.460	4.879	0,33%
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	8.490	9.523	7.891	4.630	4.751	0,32%
ΤΑΥΛΑΝΔΗ	5.157	4.628	3.996	3.513	4.707	0,32%
ΜΑΛΑΙΣΙΑ	1.991	3.057	2.886	2.885	3.737	0,25%
Η.Α.Ε.	3.211	2.987	2.797	2.651	3.189	0,22%
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	2.965	3.168	2.887	2.930	3.144	0,21%
ΙΝΔΙΑ	4.825	3.531	2.893	2.579	2.895	0,20%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	1.620	1.386	1.259	2.220	2.873	0,20%
ΕΚΟΥΑΔΟΡ	2.902	3.043	2.201	3.321	2.835	0,19%
ΑΛΒΑΝΙΑ	3.358	2.484	1.938	2.278	2.567	0,17%
ΜΑΛΤΑ	2.451	2.634	2.398	2.156	2.323	0,16%
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	2.744	2.262	1.922	1.862	2.260	0,15%
ΕΛΛΑΔΑ	914	1.635	1.257	783	2.235	0,15%

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

ΠΙΝΑΚΑΣ 15

ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ 2017 -2021						
Δ.Κ.: 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα						
ΧΩΡΕΣ	ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ (Τόνοι) 2017	ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ (Τόνοι) 2018	ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ (Τόνοι) 2019	ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ (Τόνοι) 2020	ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ (Τόνοι) 2021	ΜΕΡΙΔΙΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ 2021
ΣΥΝΟΛΟ	294.056	298.803	302.428	374.292	343.979	
Η.Π.Α.	97.125	90.938	92.440	120.684	104.401	30,35%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	34.465	34.702	37.420	45.310	48.548	14,11%
ΓΑΛΛΙΑ	24.406	23.560	25.347	35.503	32.488	9,44%
ΙΑΠΩΝΙΑ	18.639	19.412	21.504	19.701	18.436	5,36%
ΚΑΝΑΔΑΣ	17.314	21.009	16.901	20.399	15.390	4,47%
Η.Β.	11.237	12.339	14.195	18.231	14.591	4,24%
ΕΛΒΕΤΙΑ	6.768	7.172	6.980	9.247	9.207	2,68%
ΡΩΣΙΑ	4.175	4.617	5.744	7.199	7.196	2,09%
ΤΑΙΠΕΙ	3.469	3.969	4.115	4.519	5.181	1,51%
ΚΟΡΕΑ	2.307	2.710	2.861	3.491	5.029	1,46%
ΕΛΒΕΤΙΑ	3.148	3.547	4.313	4.832	4.823	1,40%
ΣΟΥΗΔΙΑ	3.730	4.101	3.905	4.571	4.751	1,38%
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	3.656	4.316	4.207	4.310	4.748	1,38%
ΙΣΠΑΝΙΑ	7.749	8.492	4.625	11.429	4.669	1,36%
ΠΟΛΩΝΙΑ	2.539	2.431	2.435	4.091	4.202	1,22%
ΒΕΛΓΙΟ	3.537	2.891	3.357	4.087	4.152	1,21%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	4.023	5.191	4.528	4.201	3.845	1,12%

ΑΥΣΤΡΙΑ	2.693	3.157	3.158	3.788	3.768	1,10%
ΔΑΝΙΑ	2.167	2.356	2.635	3.092	2.929	0,85%
ΚΙΝΑ	8.198	5.997	5.689	3.700	2.860	0,83%
ΙΣΡΑΗΛ	641	1.046	1.076	1.362	2.267	0,66%
ΧΟΓΚ ΚΟΓΚ	1.796	1.581	1.579	2.181	2.044	0,59%
ΚΡΟΑΤΙΑ	1.230	1.744	1.934	1.853	1.966	0,57%
ΤΣΕΧΙΑ	1.022	1.081	1.296	1.421	1.755	0,51%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	635	1.115	1.121	1.521	1.710	0,50%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	1.251	1.429	1.441	1.844	1.706	0,50%
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	246	433	752	1.740	1.447	0,42%
ΣΕΡΒΙΑ	714	993	1.140	1.348	1.413	0,41%
Ν.ΖΗΛΑΝΔΙΑ	1.726	1.752	1.313	1.298	1.404	0,41%
ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	1.076	1.223	1.244	1.336	1.354	0,39%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1.177	1.393	1.123	1.273	1.336	0,39%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	488	643	815	1.152	1.247	0,36%
ΜΕΞΙΚΟ	1.905	1.057	670	1.137	1.242	0,36%
ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	1.096	1.106	1.121	962	1.235	0,36%
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	1.409	1.915	1.747	1.188	1.120	0,33%
ΤΑΥΛΑΝΔΗ	1.025	1.085	1.088	1.024	1.055	0,31%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	554	691	657	986	981	0,29%
ΑΛΒΑΝΙΑ	878	793	797	1.061	942	0,27%
ΜΑΛΑΙΣΙΑ	402	677	712	782	866	0,25%
ΙΝΔΙΑ	1.012	829	799	787	825	0,24%
ΕΛΛΑΔΑ	227	509	480	301	775	0,23%

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

Δ3. ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΙΤΑΛΙΑΣ

Από την ανάλυση του ακόλουθου πίνακα 16, διαπιστώνεται ότι η Ιταλία παρέμεινε ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Ελλάδας στον τομέα του ελαιόλαδου, καθώς το 64,67% της αξίας των συνολικών ε/εξαγωγών ελαιόλαδου της Δ.Κ.150910 και το 75,88% του συνολικού όγκου της κατευθύνθηκε στην ιταλική αγορά.

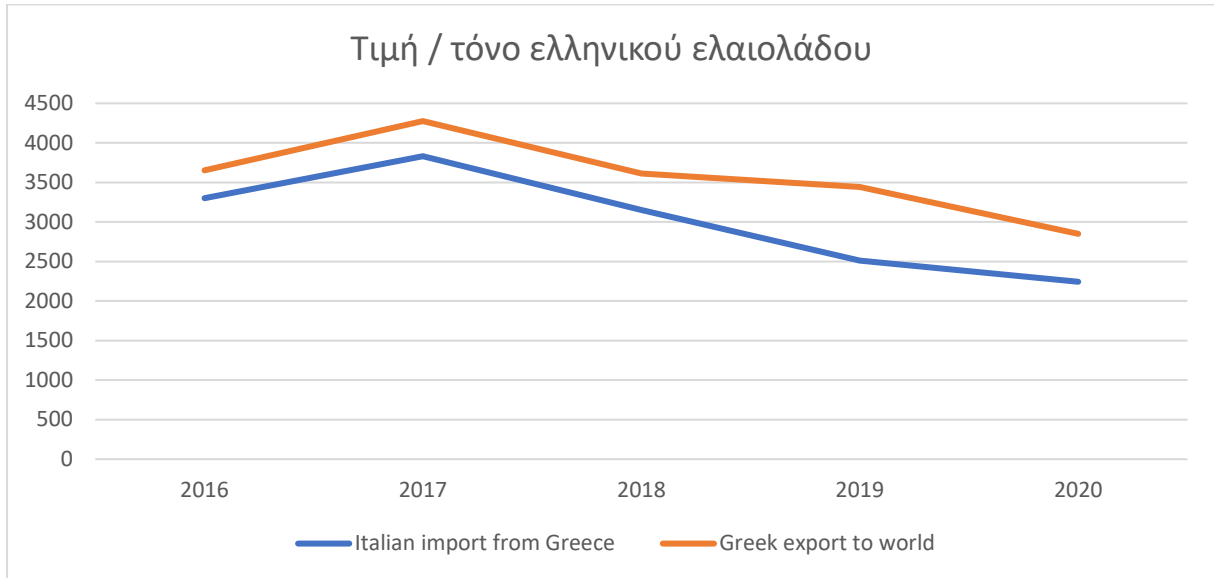
ΠΙΝΑΚΑΣ 16

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΤΑΛΙΑΣ												
Δ.Κ.: 1509 Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα												
Μονάδα : χιλιάδες €												
Δ.Κ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ			ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ				ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ			
		ΑΞΙΑ 2019	ΑΞΙΑ 2020	ΑΞΙΑ 2021	ΑΞΙΑ 2019	ΑΞΙΑ 2020	ΑΞΙΑ 2021	% ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΣ ΙΤΑΛΙΑ 2021	ΑΞΙΑ 2019	ΑΞΙΑ 2020	ΑΞΙΑ 2021	% ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ 2021
'150910	Παρθένο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	157.346	296.013	344.765	331.683	470.580	533.110	64,67%	1.336.820	1.272.144	1.503.668	22,93%
'150990	Άλλο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	1.683	1.010	769	19.098	22.238	34.558	2,23%	73.682	78.846	89.460	0,86%
Μονάδα : Τόνοι												
Δ.Κ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ			ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ				ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΙΤΑΛΙΑΣ			
		ΟΓΚΟΣ 2019	ΟΓΚΟΣ 2020	ΟΓΚΟΣ 2021	ΟΓΚΟΣ 2019	ΟΓΚΟΣ 2020	ΟΓΚΟΣ 2021	% ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΣ ΙΤΑΛΙΑ 2021	ΟΓΚΟΣ 2019	ΟΓΚΟΣ 2020	ΟΓΚΟΣ 2021	% ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ 2021
'150910	Παρθένο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	62.698	132.101	111.272	96.391	165.110	146.644	75,88%	536.364	572.208	500.664	22,22%
'150990	Άλλο Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	701	743	338	7.653	9.351	10.804	3,13%	33.889	44.186	39.105	0,86%

Πηγή: International Trade Centre – Trademap

Αναφορικά με την τιμή/τόνο αγοράς του ε/ελαιόλαδου από την Ιταλία (διάγραμμα 6), παρατηρείται ότι είναι συγκριτικά χαμηλότερη από τον μέσο όρο της εξαγωγικής τιμής του διεθνώς, γεγονός που οφείλεται στην ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη των ι/εισαγωγέων, που οφείλεται στο μεγάλο όγκο εισαγωγών από τη χώρα μας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

Πηγή: *International Trade Centre – Trademap*

E. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ - ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

E1. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Την τελευταία εικοσαετία, αφενός η παραγωγή ελαιόλαδου στην ΕΕ μειώνεται σταδιακά, αφετέρου η κατανάλωση στις χώρες που δεν συμμετέχουν στο Διεθνές Συμβούλιο Ελαιόλαδου (ΔΟΕ) κινείται ανοδικά και αντιπροσωπεύει το 30% από 14% της παγκόσμιας κατανάλωσης. Παράλληλα, η ευρωπαϊκή κατανάλωση ενώ αντιπροσώπευε το 70% της παγκόσμιας κατανάλωσης, το 2021 μειώθηκε στο 50%.

Επιπλέον, νέα ποιοτικά χαρακτηριστικά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της διαφοροποίησης των ελαιόλαδων τόσο στις παραδοσιακές αγορές των μεσογειακών χωρών της ΕΕ (Ιταλία, Ελλάδα και Ισπανία) όσο και στις λεγόμενες «Νέες Χώρες» (Χιλή και ΗΠΑ). Ειδικότερα, στις χώρες όπου παραδοσιακά χρησιμοποιείται το ελαιόλαδο, οι καταναλωτές επιλέγουν με βάση τις αγοραστικές τους συνήθειες, ενώ στις «νεότερες αγορές», οι καταναλωτές συλλέγουν πληροφορίες σχετικές με την ποιότητα και την αξία του ελαιόλαδου, με διαφορετικούς τρόπους και σε διαφορετικά στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Σε αυτό το πλαίσιο, ως πηγές πληροφόρησης θεωρούνται οι κριτικές από ειδικούς σε περιοδικά και οδηγούς διατροφής, καθώς και οι εκδηλώσεις-διαγωνισμοί γευσιγνωσίας. Οι εν λόγω αξιολογήσεις επηρεάζουν όχι μόνο τους τελικούς καταναλωτές αλλά και όλους τους συμμετέχοντες στην εφοδιαστική αλυσίδα (εμπορικούς αγοραστές, σεφ, εστιατόρια κ.λ.π.).

Σε μια τόσο περίπλοκη αγορά καταγράφεται μεγάλη διαφοροποίηση τιμών, η οποία τμηματοποιεί περαιτέρω τους καταναλωτές. Ο ρόλος της τιμής στην αγορά του ελαιόλαδου είναι καθοριστικός, καθώς εκτός από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προϊόντος υφίσταται μεγάλος ανταγωνισμός από την κυκλοφορία υποκατάστατων φθηνών φυτικών ελαίων.

Έχει παρατηρηθεί ότι οι καταναλωτές οι οποίοι αγοράζουν έξτρα παρθένο ελαιόλαδο, διαθέτουν μεγάλη αγοραστική δύναμη και αναζητούν ένα ποιοτικό προϊόν στο οποίο θα αποτυπώνεται η βέλτιστη σχέση ποιότητας και τιμής.

Μέχρι τώρα η ποιοτική διαφοροποίηση των ελαιόλαδων καθορίζονταν κυρίως από τη χημική σύνθεσή τους (οξύτητα ή πολυφαινόλες), η οποία σχετιζόταν με τη μέθοδο καλλιέργειας, τις τεχνικές συλλογής των καρπών και της τεχνολογίας που υιοθετήθηκε για την εξαγωγή ελαιόλαδου από τους καρπούς.

Σήμερα, σε αυτήν τη μεταβαλλόμενη αγορά αναδεικνύεται η σημασία επιπλέον ποιοτικών παραμέτρων όπως: οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της παραγωγικής διαδικασίας, οι πιστοποιήσεις (συμπεριλαμβανομένων των βιολογικών), το είδος της γεύσης (έντονο ή ήπιο φρουτώδες), το χρώμα (πράσινο ή κίτρινο), η καθαρότητα και τέλος το σχήμα, το μέγεθος, το υλικό και το χρώμα της φιάλης συσκευασίας, το σχέδιο της ετικέτας και οι πληροφορίες που αναγράφονται.

Αναφορικά με τη γεύση, η προσθήκη αρτυμάτων (π.χ. τρούφα, δεντρολίβανο, βασιλικός, καυτερή πιπεριά, λεμόνι) χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο στη διαφοροποίηση των προϊόντων και εκτιμάται από τους καταναλωτές ως ένας τρόπος εύκολης προσθήκης γεύσης τόσο σε απλές όσο και σε εκλεπτυσμένες συνταγές (Karipidis et. al. 2005).

Από πρόσφατη έρευνα που πραγματοποίησε το ISMEA και η Ernst & Young, σχετικά με τις διεθνείς καταναλωτικές συνήθειες, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Η αυξητική τάση της κατανάλωσης ελαιόλαδου εκδηλώνεται παγκοσμίως π.χ. στις ΗΠΑ, η κατανάλωση αυξήθηκε από 88.000 τόνους τη δεκαετία του 1990 σε 375.000 τόνους (εκτιμήσεις) την περίοδο 2022/2023.
- Μετά την πανδημία πολλοί καταναλωτές οδηγήθηκαν σε έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής, επιλέγοντας προϊόντα υψηλότερης διατροφικής αξίας, που είχε σαν αποτέλεσμα την επανεκτίμηση διεθνώς της αξίας του “έξτρα παρθένου ελαιόλαδου”.
- 1 στους 5 καταναλωτές ενστερνίζεται πλέον το "Πρώτα απ' όλα η υγεία"
- 1 στα 2 άτομα αποδίδει μεγαλύτερη προσοχή στον περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο των αγορών του.

Ε2. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ-ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

Σύμφωνα με έρευνα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης της Ιταλίας (Frantoio Italia), την περίοδο 2020/2021, η διαθεσιμότητα 100% ιταλικού παρθένου ελαιόλαδου στην επικράτεια της χώρας ανέρχονταν στους 122.000 τόνους, ποσότητα ανεπαρκής να καλύψει τις ανάγκες της εγχώριας κατανάλωσης, η οποία ανέρχονταν ετησίως σε περίπου 600.000 τόνους (η /παραγωγή ελαιόλαδου κάλυπτε τις ανάγκες της εγχώριας αγοράς τη μακρινή δεκαετία του 1990).

Επιπλέον, σύμφωνα με την Assitol (Ένωση Παραγωγών Ελαιόλαδου), λόγω της πανδημίας (κλειστά καταστήματα εστίασης, εργασία από το σπίτι) η μέση κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιόλαδου σημείωσε αύξηση +9% και ανήλθε στα 11,5 lt, ενώ στις θετικές επιδόσεις του κλάδου συνέβαλε περαιτέρω η αύξηση της κατανάλωσης τροφίμων που περιείχαν ελαιόλαδο όπως σάλτσες, κράκερ, κριτσίνια και άλλα αρτοσκευάσματα.

Από έρευνα της Κοινοπραξίας Ελαιοπαραγωγών Ιταλίας (Unaprol), αναφορικά με τις καταναλωτικές συνήθειες των Ιταλών διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Πάνω από το 50% των /καταναλωτών δεν διαθέτει τις γνώσεις να αναγνωρίσει τα χημικά-οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του ελαιόλαδου (La Repubblica, 2021)
- Οι νέοι ηλικίας 25- 34 ετών δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον στις ιδιαιτερότητες και στην προέλευση του ελαιόλαδου
- Ωστόσο, το 70% αυτής της ηλικιακής ομάδας δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις για να διαβάσει σωστά την ετικέτα (Planet PSR, 2020)
- 4 στους 5 καταναλωτές ελαιόλαδου επιλέγουν να προμηθευτούν εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο
- Το 85% των πωλήσεων πραγματοποιείται από τους Οργανωμένους Μεγάλους Διανομείς (GRANDE DISTRIBUZIONE ORGANIZZATA-GDO) ενώ μόνο το 15% από τα υπόλοιπα δίκτυα πωλήσεων (μικρά καταστήματα τροφίμων, delicatessen κ.λ.π.)
- Το 2010 περισσότεροι από ένας στους δύο Ιταλούς αφιέρωναν στα supermarkets λιγότερο από 1 λεπτό για την επιλογή ελαιόλαδου, ενώ το 2020, το εν λόγω ποσοστό μειώθηκε κατά 1/3 και περισσότεροι από ένας στους δύο Ιταλούς αφιέρωναν 2 με 5 λεπτά.

- Όσοι αφιερώνουν τον απολύτως απαραίτητο χρόνο για την επιλογή ελαιόλαδου ξοδεύουν κατά μέσο όρο 4 ευρώ, ενώ όσοι αφιερώνουν χρόνο για να επιλέξουν προσεκτικότερα ξοδεύουν κατά μέσο όρο το διπλάσιο ποσό (€ 8,2).
- 2 στους 3 Ιταλούς αναγνωρίζουν το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο ως προϊόν υψηλής ποιότητας και 6 στους 10 αγοράζουν εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο επειδή αναγνωρίζουν ότι είναι προϊόν υψηλής διατροφικής αξίας
- Η ηλικιακή ομάδα κάτω των 40 ετών, συχνά προμηθεύεται ελαιόλαδο απευθείας από μικρομεσαίους αγρότες, ενώ η ηλικιακή ομάδα άνω των 40 έχει την τάση να επιλέγει επώνυμα προϊόντα
- Το 85% των αγορών ελαιολάδου αφορά σε ελαιόλαδα μη ΠΓΕ ή ΠΟΠ. Τα ελαιόλαδα ΠΓΕ ή ΠΟΠ αντιπροσωπεύουν μόνο το 1% ενώ το υπόλοιπο 14% κατανέμεται μεταξύ χύμα ελαιόλαδου και κοινού ελαιόλαδου που αγοράζεται από μικρούς προμηθευτές και παραγωγούς (Miraaf - ISMEA - Olio su Tavola, 2020).

Ε3. ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ-ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

Στις συσκευασίες ελαιόλαδου είναι υποχρεωτικό να αναφέρονται τα κάτωθι:

- η επισήμανση της χώρας προέλευσης στην ετικέτα.
- για το Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο είναι υποχρεωτική η ένδειξη στην ετικέτα της ονομασίας: EXTRA VIRGIN OLIVE OIL
- οι γεωγραφικές ενδείξεις όπως η προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) και οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις (ΠΓΕ) που αντιστοιχούν σε περιφέρειες στο σύνολό τους ή σε μικρότερες αλλά ομοιογενείς περιοχές (Riviera Ligure, Sabina). Οι πιστοποιήσεις γεωγραφικής ένδειξης ενισχύουν τόσο την κάθετη διαφοροποίηση (π.χ.: πιστοποιημένα - μη πιστοποιημένα ελαιόλαδα) όσο και την οριζόντια (π.χ.ΠΟΠ ή ΠΓΕ).
- η ακριβής ποσότητα που περιέχει η συσκευασία θα πρέπει να αναγράφεται είτε ολόκληρη (0,5 liters), είτε με ακρωνύμια (0,5 lt), είτε χρησιμοποιώντας άλλες μονάδες μέτρησης όγκου, όπως εκατόλιτρα (50 cl) με την υποχρέωση αναγραφής του ισοδύναμου σε λίτρα. Σε κάθε περίπτωση η συσκευασία δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 5lt
- η αναγραφή (πχ στο πόμα της συσκευσίας) της ημερομηνίας λήξης του προϊόντος ή ημερομηνία μέχρι την οποία θα πρέπει να έχει καταναλωθεί (da consumarsi entro...)
- η αναγραφή του ονόματος της εταιρείας που διακινεί το προϊόν
- Ο τρόπος φύλαξης και διατήρησης του ελαιόλαδου θα πρέπει να αναγράφεται είτε στην κυρίως ετικέτα είτε σε συμπληρωματική

Δεν είναι υποχρεωτική :

- η αναγραφή της μακρο-περιοχής ως τόπου προέλευσης (υπάρχουν σημαντικές διαφορές στον όγκο, την ποιότητα και τη φήμη μεταξύ των περιφερειών της Ν.Ιταλίας, της Κεντρικής και της Βόρειας)
- η περιοχή παραγωγής (π.χ. η Τοσκάνη της οποίας το ελαιόλαδο είναι παγκοσμίως γνωστό)
- η αναγραφή του ονόματος του παραγωγού ή του εμφιαλωτή

ΣΤ. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Οι οργανωμένοι μεγάλοι διανομείς (G.D.O.) αποτελούν το σημαντικότερο δίκτυο προώθησης του ελαιόλαδου καθώς διακινούν προϊόντα τα οποία παράγονται από τους μεγαλύτερους και βιομηχανοποιημένους παραγωγούς. Οι τελευταίοι διαθέτουν στην αγορά τυποποιημένα ελαιόλαδα που προκύπτουν κυρίως από την ανάμειξη ελαιόλαδων από διαφορετικές περιοχές/χώρες προέλευσης.

Παράλληλα, λαμβάνουν χώρα οι απευθείας πωλήσεις σε περιοχές όπου λειτουργούν τοπικές παραδοσιακές αγορές παραγωγής ελαιόλαδου και σε αγροτουριστικές περιοχές.

Τέλος, σύμφωνα με στοιχεία της Nielsen σχετικά με τις πωλήσεις ελαιόλαδου από το δίκτυο των supermarket κατά τη διάρκεια του 2021, το μεγαλύτερο μερίδιο πωλήσεων (26%) παρθένου και εξαιρετικά παρθένου ελαιόλαδου αφορούσε ελαιόλαδο ιδιωτικής ετικέτας (private label), ακολουθούμενο από τα προϊόντα των εταιρειών Farchioni, Monini, Deoleo, Costa d'oro, De Cecco, Coricelli, De Santis και Olio Dante.

ΣΤ1. ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Από τον ακόλουθο πίνακα 17, όπου παραθέτουμε τις τιμές και τα είδη ελαιόλαδου που πωλούνται στις σημαντικότερες αλυσίδες supermarket της Β.Ιταλίας, διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

- Όλα τα προϊόντα που πωλούνται στα ράφια των supermarket ανήκουν στην κατηγορία Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο
 - Την απουσία επώνυμου ελληνικού ελαιόλαδου από τα ράφια των supermarket
 - Τα ελαιόλαδα συσκευάζονται συνήθως σε γυάλινη φιάλη του ενός λίτρου ενώ η μεγαλύτερη συσκευασία δεν ξεπερνά τα 5lt
 - Η τιμή αναφέρεται στο βάρος της φιάλης και δεν αναγράφεται η τιμή ανά λίτρο
 - Η προέλευση δηλώνει τον τόπο παραγωγής του ελαιόλαδου IT: για την Ιταλία, ΕΕ: για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Extra: Ελαιόλαδο που χρησιμοποιεί καρπούς ελιάς που παράγονται εκτός ΕΕ
- Ταξινομούνται ακόμη ως:
- Πιστοποιημένα λάδια ΠΟΠ και ΠΓΕ
 - Ελαιόλαδα που παράγονται μόνο από ιταλικές ελιές και μεταποιούνται στην Ιταλία (100% ΙΤΑ)
 - Ελαιόλαδα που πιστοποιούνται ως βιολογικής καλλιέργειας (Bio)

ΠΙΝΑΚΑΣ 17

ΠΡΟΪΟΝ	ΒΑΡΟΣ	ΤΙΜΗ/ΦΙΑΛΗ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ
CARREFOUR				
Terre d'Italia - Umbria DOP	0,75	11,40 €	IT	ΠΟΠ
Terre d'Italia - Toscana IGP	0,75	10,90 €	IT	ΠΓΕ
Terre d'Italia - Sicilia IGP	0,75	9,50 €	IT	ΠΓΕ
Terre d'Italia - Sardegna DOP	0,5	7,99 €	IT	100% ΙΤΑ

Terre d'Italia - Sabina DOP	0,75	10,90 €	IT	100% ITA
Terre d'Italia - Riviera dei Fiori DOP	0,5	9,50 €	IT	ΠΟΠ
Terre d'Italia - Olio di Puglia	0,5	5,79 €	IT	ΠΓΕ
Terre d'Italia - Monocultivar Taggiasca	0,5	8,70 €	IT	100% ITA
Terre d'Italia - Dauno Gargano	0,75	6,49 €	IT	ΠΟΠ
Zucchi	1	4,39 €	UE	
Sasso - Classico	1	5,79 €	UE	
Raineri - Non filtrato	0,75	11,10 €	IT	100% ITA
Monini - Gran Fruttato Deciso	1	8,49 €	IT	100% ITA
Monini - Selezione Italiana - Bios	0,75	9,29 €	IT	Bio - 100% ITA
Monini - Delicato	0,75	5,49 €	UE	
Monini - Classico Premi e Spremi	0,45	3,99 €	UE	
Monini - Classico	1	6,59 €	UE	
MetodoBio	0,75	11,99 €	IT	Bio - 100% ITA
Le Pietre Brune	1	14,60 €	IT	100% ITA
Isnardi	0,75	12,00 €	IT	100% ITA
Il Casolare Farchioni - Fruttato Intenso	1	9,49 €	IT	100% ITA
Il Casolare Farchioni - Grezzo Naturale	0,75	9,19 €	IT	Bio - 100% ITA
Il Casolare Farchioni	1	8,19 €	UE	
Filippo Berio - Classico	1	6,19 €	UE	
Farchioni - Fruttato Leggero	0,75	5,99 €	UE	
Farchioni	1	8,49 €	IT	100% ITA
Farchioni	1	6,49 €	UE	
De Cecco - Classico	1	5,29 €	UE	
De Cecco - 100% Italiano	1	9,90 €	IT	100% ITA
Dante - Oliveto del Sole	0,75	4,99 €	IT	100% ITA
Dante - Terre Antiche	1	6,90 €	UE	
Costa d'Oro - L'integrale Non filtrato	1	6,99 €	UE	
Costa d'Oro - l'Extra	1	3,89 €	Extra	
Costa d'Oro - Il Grezzo	1	9,79 €	IT	100% ITA
Clemente - Ulisse	1	5,19 €	UE	
Clemente - Le Masserie del Parco	1	6,59 €	IT	100% ITA
Carrefour Extra	0,5	4,35 €	IT	100% ITA
Carrefour Extra	1	5,99 €	IT	100% ITA

Carrefour Extra	0,5	2,79 €	UE	
Carrefour Extra	1	4,79 €	UE	
Carrefour Extra	1	4,79 €	UE	
Carrefour Bio	0,75	5,99 €	IT	Bio - 100% ITA
Carrefour Bio	0,75	5,99 €	Extra	Bio
Carrefour	1	6,69 €	UE	
Carapelli - Oro Verde	1	8,69 €	IT	100% ITA
Carapelli - Le origini	0,75	15,70 €	IT	100% ITA
Carapelli - Il Nobile	1	9,29 €	IT	100% ITA
Carapelli - Il Frantolio	1	5,19 €	UE	
Carapelli - Il Delicato	1	6,09 €	UE	
Carapelli - Bio	1	9,09 €	UE	Bio
Bertolli - Robusto	1	5,99 €	UE	
Bertolli - Originale	1	6,10 €	UE	
Bertolli - Gentile	1	5,99 €	UE	
Bertolli - Fragrante	1	5,99 €	UE	
Bartolini - Umbria DOP	0,75	10,50 €	IT	ΠΟΠ
Bartolini	1	11,20 €	IT	100% ITA
Ascheri 1960 - L'olio quotidiano	0,75	11,00 €	IT	100% ITA
Alberti	0,75	10,20 €	IT	100% ITA
ESSELUNGA				
Torre Antica	1	4,39 €	UE	
Monini - Classico	1	6,39 €	UE	
Farchioni	1	5,30 €	UE	
Esselunga Bio	0,75	9,49 €	IT	Bio - 100% ITA
Esselunga Bio	0,75	9,49 €	IT	Bio - 100% ITA
Esselunga	1	4,79 €	UE	
Esselunga	0,1	1,14 €	UE	
Esselunga	0,5	2,79 €	UE	
Esselunga	1	7,99 €	IT	100% ITA
Esselunga	0,5	4,19 €	IT	100% ITA
Esselunga	1	5,99 €	UE	
Esselunga	3	12,90 €	UE	
Esselunga	1	8,99 €	IT	100% ITA
De Cecco - Classico	1	6,48 €	UE	

Cirio - Riserva Francesco Cirio	1	8,15 €	IT	100% ITA
Carapelli - Oro Verde	1	9,01 €	IT	100% ITA
Fratelli Merano - La valle degli Ulivi	1	10,80 €	IT	100% ITA
Carapelli - Il Frantolio	1	5,49 €	UE	
Farchioni - Il Casolare - Grezzo Naturale	1	7,42 €	UE	
Costa d'Oro - Il Grezzo	0,75	7,20 €	IT	100% ITA
Monini - Gran Fruttato - Deciso	1	8,56 €	IT	100% ITA
Monini - Classico Premi e Spremi	0,45	3,99 €	UE	
Costa d'Oro - L'Italiano	1	7,99 €	IT	100% ITA
Aromolio	0,25	3,29 €	IT	100% ITA
Venturino Bartolomeo - Cultivar Taggiasca	0,25	3,98 €	IT	100% ITA
Dante - 100% Italiano	0,75	6,49 €	IT	100% ITA
Carapelli - Il Nobile	1	8,78 €	IT	100% ITA
Costa d'Oro - l'Extra	1	5,99 €	Extra	
Dante - Terre Antiche	1	6,99 €	UE	
Cesare Buonamici	0,75	9,98 €	IT	Bio - 100% ITA
Turri	0,25	3,69 €	IT	100% ITA
Pietro Coricelli	1	6,58 €	UE	
Frantoio di Santa Téa	0,75	14,99 €	IT	100% ITA
San Giuliano Alghero - Amabile	1	9,98 €	IT	100% ITA
Frantoio di Santa Téa	0,75	15,99 €	IT	Bio - 100% ITA
Carapelli - Bio	1	9,20 €	UE	Bio
Cesare Buonamici - Bio Grezzo	0,75	9,98 €	IT	Bio - 100% ITA
Costa d'Oro - L'integrale Non filtrato	1	6,65 €	UE	
Pietro Coricelli - Casa Coricelli	1	8,49 €	IT	100% ITA
Pietro Coricelli - Casa Coricelli - Biologico	1	7,88 €	Extra	Bio
Costa d'Oro - Biologico Non filtrato	1	6,96 €	Extra	Bio
Clemente - La terra dell'olio	1	9,98 €	IT	100% ITA
Villa Antica	0,75	7,99 €	IT	100% ITA
De Cecco - 100% Italiano	1	9,99 €	IT	100% ITA
Paolo Guardone Oneglia	1	10,49 €	IT	100% ITA
Zucchi	0,75	6,99 €	IT	100% ITA
Fratelli Merano - Biologico	0,75	11,29 €	IT	Bio - 100% ITA
Gonnelli 1585 - Frantoio di Santa Téa	0,75	12,90 €	IT	100% ITA

Frantoio Cutrera - Segreto degli Dei	0,75	14,99 €	IT	100% ITA
Pietro Coricelli	1	8,75 €	IT	100% ITA
Bertolli - Originale	1	5,82 €	UE	
Frantoio Franci - Riserva del Frantoio	0,5	9,98 €	IT	100% ITA
Frantoio Olive Calmasino	0,75	11,49 €	IT	100% ITA
Clemente - Biologico	1	10,49 €	IT	Bio - 100% ITA
Clemente - Tenuta Paglicci	0,75	8,99 €	IT	Bio - 100% ITA
Fratelli Merano - Fruttato medio	1	9,98 €	IT	100% ITA
Il frantonio Cutrera	1	11,98 €	IT	100% ITA
Agridè - Elogio	0,75	8,56 €	IT	100% ITA
Tuscus - Olivello	0,5	9,98 €	IT	Bio - 100% ITA
Alce Nero	0,75	8,90 €	IT	Bio - 100% ITA
Bevilacqua - Favarello	0,75	8,99 €	IT	100% ITA
Fratelli Merano - 100% Italiano	0,75	7,98 €	IT	100% ITA
Venturino Bartolomeo - Mosto	1	9,98 €	IT	100% ITA
Esselunga Top - Riviera Ligure	0,75	13,40 €	IT	ΠΟΠ
Esselunga Top - Sicilia IGP	0,75	13,95 €	IT	ΠΓΕ
Esselunga Top - Chianti Classico	0,75	14,90 €	IT	ΠΟΠ
Esselunga Bio - Toscano IGP	0,75	13,90 €	IT	IGP - Bio
Venturino - Cultivar Taggiasca	0,75	12,90 €	IT	ΠΟΠ
Fattoria di Doccia - Toscano Biologico	0,75	11,49 €	IT	ΠΓΕ
Turri - Garda DOP	0,5	13,99 €	IT	ΠΟΠ
Pog - Garda Orientale	0,75	13,90 €	IT	ΠΟΠ
Bartolini - Umbria DOP	0,75	10,99 €	IT	ΠΟΠ
Uliveti Frantoio - Garda DOP Bresciano	0,5	11,49 €	IT	ΠΟΠ
Conte Spagnoletti Zeuli - Castel del Monte	0,75	8,98 €	IT	ΠΟΠ
Mastroleario Mancianti - Umbria DOP	0,75	11,98 €	IT	ΠΟΠ
Le Ferre - Olio di Puglia IGP	0,75	8,79 €	IT	ΠΓΕ
Tenuta il Cicalino - Toscano IGP	0,5	10,49 €	IT	ΠΓΕ
Agridè - Terra di Bari Bitonto DOP	0,75	9,98 €	IT	ΠΟΠ
Congedi, Tera d'Otranto	0,5	5,39 €	IT	ΠΟΠ
Bonamini - Veneto Valpolicella	0,75	11,90 €	IT	ΠΟΠ
Frantoio Agostini - Marche IGP	0,5	9,99 €	IT	ΠΓΕ
Tuscus - Tuscia DOP	0,75	13,88 €	IT	ΠΟΠ

Feudotto - Val di Mazara	0,75	10,88 €	IT	ΠΟΠ
Barbera - IGP Sicilia	0,75	11,40 €	IT	ΠΓΕ
Falconero - Valle Trapanesi DOP	0,75	9,98 €	IT	ΠΟΠ
Clemente - Re Manfredi DOP Dauno Gargano	0,75	8,99 €	IT	ΠΟΠ
Colline del Cilento - Cilento DOP	0,75	9,98 €	IT	ΠΟΠ
Colle dei Frati - Sabina DOP	0,75	11,99 €	IT	ΠΟΠ
Cooperativa Olivicola di Canino - Canino DOP	0,75	11,99 €	IT	ΠΟΠ
Terra di Brisighella - Brisighella DOP	0,5	15,90 €	IT	ΠΟΠ
Azienda Agricola De Juliis - Regina DOP	0,75	11,60 €	IT	ΠΟΠ
San Giuliano Alghero - Sardegna DOP	0,75	11,90 €	IT	ΠΟΠ
Di Vito - Molise DOP	0,75	10,90 €	IT	ΠΟΠ
Olearia San Giorgio - Altanum IGP	0,75	11,99 €	IT	ΠΓΕ
Centonze Case di Latomie - Val Belice DOP	0,75	13,85 €	IT	ΠΟΠ
Il frantonio Cutrera - Terre degli Iblei DOP	0,75	14,59 €	IT	ΠΟΠ
BENNET				
Bennet - Classico	0,75	5,99 €	IT	100% ITA
Bennet - Equilibrato	0,75	5,99 €	IT	100% ITA
Bennet - Intenso	0,75	5,99 €	IT	100% ITA
Bennet - Classico	0,75	3,99 €	UE	
Bennet - Classico	0,5	2,69 €	UE	
Bennet - Dolce	1	5,49 €	UE	
Bennet - Selezione Gourmet Fruttato Intenso	0,75	5,99 €	IT	100% ITA
Bennet - Selezione Gourmet - Non Filtrato	1	7,99 €	IT	100% ITA
Bennet Bio	1	6,99 €	UE	Bio
Bennet Bio	0,75	7,49 €	IT	Bio - 100% ITA
Bennet - Selezione Gourmet - Fruttato Leggero	0,75	6,49 €	IT	100% ITA
Piesse - Fruttato Equilibrato	1	5,99 €	UE	
Le Pietre Brune	0,75	9,99 €	IT	100% ITA
Col di Fiore DOP	0,75	8,99 €	IT	ΠΟΠ
Farchioni - Colli Martani DOP	0,75	10,99 €	IT	ΠΟΠ
Argenziano - Colline Salernitane DOP	0,5	7,79 €	IT	ΠΟΠ
Clemente - Dauno-Gargano Olearia DOP	0,75	7,70 €	IT	ΠΟΠ
Oleificio Viola - Garda orientale DOP	0,5	10,90 €	IT	ΠΟΠ
Frantoio di Vito - Molise DOP	0,75	8,99 €	IT	ΠΟΠ
Oleifici Barbera - Monte Etna DOP	0,75	10,99 €	IT	ΠΟΠ

Op Latium - Sabina DOP	0,75	8,49 €	IT	ΠΟΠ
Accademia Olearia - Sardegna DOP	0,75	8,99 €	IT	ΠΟΠ
Col di Fiore - Terra di Bari DOP	0,75	5,99 €	IT	ΠΟΠ
Oleifici Barbera - Val di Mazara	0,75	9,90 €	IT	ΠΟΠ
Frantoio Bonamini - Veneto DOP	0,75	10,99 €	IT	ΠΟΠ
Fratelli Portaro - Calabria IGP	0,75	5,49 €	IT	ΠΓΕ
Oleifici Barbera - Sicilia IGP	0,75	6,49 €	IT	ΠΓΕ
Col di Fiore - Toscana IGP	0,75	8,99 €	IT	ΠΓΕ
Carapelli - Bio	0,75	9,99 €	IT	Bio - 100% ITA
Piesse - Monocultivar Taggiasca	0,75	9,99 €	IT	100% ITA
Clemente - Diomede	3	15,99 €	IT	100% ITA
Clemente - Bio Premium	0,75	6,99 €	IT	Bio - 100% ITA
Piesse - Biologico	0,75	7,99 €	IT	Bio - 100% ITA
Portaro - Biologico	0,75	6,99 €	IT	Bio - 100% ITA
Piesse - 100% Italiano	1	7,99 €	IT	100% ITA
Portaro - 100% Italiano	1	6,49 €	IT	100% ITA
Clemente	0,75	4,99 €	UE	
Clemente - Diomede	1	5,99 €	IT	100% ITA
Filiera Sostenibile Zucchi	1	8,99 €	IT	100% ITA
Il Sostenibile Fiorentini	1	6,99 €	IT	100% ITA
Farchioni	1	5,49 €	UE	
Piesse - Fruttato Dolce	1	5,99 €	UE	
Piesse - Fruttato Intenso	1	4,99 €	UE	
Sagra Grandulivo - Classico	1	5,89 €	UE	
Monini - Delicato	0,75	5,24 €	UE	
Carapelli - Oro Verde	1	8,99 €	IT	100% ITA
Monini - Classico	1	6,29 €	UE	
Mosto Isnardi	1	7,99 €	UE	
Frantoio Raineri - Oro	0,5	5,99 €	IT	100% ITA
Frantoio Raineri - Oro	0,25	2,99 €	IT	100% ITA
Rocchi - Delicato	1	4,99 €	UE	
Tuscus - IGP di Roma	0,5	7,99 €	IT	ΠΓΕ
Clemente - Puglia IGP	0,75	4,99 €	IT	ΠΓΕ
Dante - Il Mediterraneo	1	5,99 €	Extra	

Costa d'Oro - L'integrale Non filtrato	0,75	4,99 €	UE	
Tuscan - Relaris Gran Cru	0,5	9,90 €	IT	100% ITA
Argenziano - Da olive denocciolate	0,5	9,49 €	IT	100% ITA
La Colombara	0,75	5,99 €	UE	
Piesse - Non filtrato	0,5	2,99 €	UE	
Col di fiore - Coratina	0,5	3,99 €	IT	100% ITA
Col di fiore - Ogliarola	0,5	3,99 €	IT	100% ITA
Piesse - Non filtrato	1	5,49 €	UE	
Piesse - Non filtrato - Tappo Meccanico	1	5,49 €	UE	
Barbera - Biologico	1	4,99 €	Extra	Bio
Monini - Classico Premi e Spremi	0,45	3,99 €	UE	
Carapelli - 100% Italiano	1	8,99 €	IT	100% ITA
Monini - Il Decantato	0,75	6,49 €	UE	Bio
Filippo Berio - Classico	1	4,95 €	UE	
Monini - Il Decantato	0,75	6,90 €	IT	100% ITA
Rocchi - Spray	0,25	3,49 €	UE	

Πηγή: Carrefour, Esselunga, Bennet

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Ιταλία αποτελεί τον σημαντικότερο εμπορικό εταίρο της Ελλάδας στον τομέα του ελαιόλαδου, καθώς το 64,67% της αξίας των συνολικών ε/εξαγωγών ελαιόλαδου της Δ.Κ.150910 και το 75,88% του συνολικού όγκου κατευθύνεται στην ιταλική αγορά.

Ωστόσο, το επώνυμο ελληνικό ελαιόλαδο απουσιάζει από τις αλυσίδες supermarket καθώς εισάγεται σε μορφή χύδην και χρησιμοποιείται για την παραγωγή μίγματος ελαιόλαδου, το οποίο στη συνέχεια πωλείται στην εγχώρια αγορά και στις αγορές του εξωτερικού ως “μείγμα ελαιόλαδου Ε.Ε.” ή “μείγμα ελαιόλαδου ΕΕ και τρίτων χωρών”. Η εν λόγω διαδικασία έχει ως αποτέλεσμα την εγγραφή του “μίγματος ελαιόλαδου” στη συνείδηση των καταναλωτών διεθνώς ως προϊόν «Made in Italy».

Κατόπιν τούτων και προκειμένου να εισέλθει στην ιταλική αγορά το επώνυμο ελληνικό τυποποιημένο ελαιόλαδο, είναι απαραίτητες οι ακόλουθες ενέργειες:

- Απαιτείται σταθερή και όχι αποσπασματική προβολή του ε/ελαιόλαδου με συνεχόμενη συμμετοχή σε εξειδικευμένες εμπορικές εκθέσεις τροφίμων και ποτών. Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντική η εθνική συμμετοχή στις διεθνείς εμπορικές εκθέσεις τροφίμων και ποτών στην Ιταλία CIBUS και TUTTOFOOD.
- Διοργάνωση ταξιδιών εξοικείωσης (fam trip) με δημοσιογράφους εξειδικευμένων εντύπων και εμπορικών αγοραστών (buyers) σε ελαιοτριβεία και εταιρείες παραγωγής και εμφιάλωσης ελαιόλαδου στην Ελλάδα, οι οποίες θα συνοδεύονται από παράλληλες εκδηλώσεις γευσιγνωσίας λαδιού
- Διοργάνωση στην ι/αγορά γαστρονομικών εκδηλώσεων με υψηλής ποιότητας ελληνικά προϊόντα και οι οποίες θα απευθύνονται σε δημοσιογράφους εξειδικευμένων εντύπων, bloggers και influencers
- Σύμφωνα με στοιχεία της Nielsen σχετικά με τις πωλήσεις ελαιόλαδου από το δίκτυο των supermarket, το 2021, το μεγαλύτερο μερίδιο πωλήσεων (26%) παρθένου και εξαιρετικά παρθένου ελαιόλαδου αφορούσε σε ελαιόλαδο ιδιωτικής ετικέτας (private label). Η προώθηση ελληνικού ελαιόλαδου ιδιωτικής ετικέτας στις αλυσίδες τροφίμων στην Ιταλία παρουσιάζει μεγάλες δυσκολίες, που οφείλονται στο υψηλό κόστος της μεταφοράς, της εμφιάλωσης και της πρώτης ύλης και έχουν σαν αποτέλεσμα το ελληνικό προϊόν να καθίσταται μη ανταγωνιστικό σε σχέση με το ελαιόλαδο που εμφιαλώνεται στη χώρα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ε/εξαγωγείς θα πρέπει να ενώσουν τις προσπάθειές τους ώστε να διαπραγματευτούν τη θέση τους στα supermarket με επώνυμα προϊόντα ελαιόλαδου «Made in Greece»
- Συμμετοχή των ε/παραγωγών και εξαγωγέων προϊόντων εκλεκτών ειδών (delicatessen) σε διοργανώσεις διαγωνισμών γευσιγνωσίας λαδιού στην Ιταλία
- Προσπάθειες μεγαλύτερης συμμετοχής ι/αγοραστών στα προγράμματα προσκεκλημένων αγοραστών των εμπορικών εκθέσεων τροφίμων και ποτών, οι οποίες διοργανώνονται στην Ελλάδα (hosted buyers programme)
- Αξιοποίηση της γεωγραφικής εγγύτητας και του τουριστικού ρεύματος στη χώρα μας (1.300.000 επισκέπτες/2019). Απαιτείται συλλογική προσπάθεια για την προβολή του αγροτουρισμού από τουριστικούς και άλλους φορείς (περιφέρειες, κλαδικές ενώσεις κ.α).

- Τέλος, οι εξαγωγείς θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους, την προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμης συσκευασίας. Το Μιλάνο και η Περιφέρεια της Λομβαρδίας, αποτελούν πόλους πρωτοπορίας στην προστασία του περιβάλλοντος και οι εταιρείες που θα επενδύσουν στην έρευνα και ανάπτυξη περιβαλλοντικά βιώσιμων συσκευασιών, θα αποκτήσουν πλεονέκτημα στον διαρκώς αυξανόμενο αριθμό των περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένων καταναλωτών.

ΠΗΓΕΣ

- European Commission. (2022). Tratto da <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DashboardOliveOil/OliveOilProduction.html>
- ISMEA. (2020, November). Tratto da ISMEA: <https://www.ismea.it/flex/cm/pages/ServeBLOB.php/L/IT/IDPagina/11250>
- Lifegate. (2017). Tratto da Lifegate: <https://www.lifegate.it/cultivar-di-olive-da-olio-cosa-sono-caratteristiche-variet>
- Looking for the perfect food. (2019). Tratto da Looking for the perfect food: <https://www.lookingfortheperfectfood.eu/dop-igp/OliveOil>.
- OliveOil. (2019). Tratto da OliveOil: https://www.oliveoil.it/pg/produzione_olio_oliva.php?ln=it
- Fruit Journal. (2022). Tratto da Fruit Journal: <https://www.fruitjournal.com/olivicultura-biologica-raddoppiano-le-superfici-in-italia/>
- Il sole 24 Ore. (2021). *L'olio extravergine italiano copre il 40% dei consumi. Pochi fondi per la filiera.* Tratto da Il sole 24 Ore: https://www.ilsole24ore.com/art/l-olio-extravergine-italiano-copre-40percento-consumi-pochi-fondi-la-filiera-AEIZ3MM?refresh_ce=1
- La Repubblica. (2021). *Olio: Italia prima al mondo per i consumi, ma il 50% degli italiani non riconosce la qualità.* Tratto da La Repubblica: https://www.repubblica.it/economia/rapporti/osservazioni-italia/mercati/2021/09/10/news/olio_italia_prima_al_mondo_per_i_consumi_ma_il_50_degli_italiani_non_riconosce_la_qualita_-317271828/
- Food Web. (2021). *Olio d'oliva, cala la produzione ma resistono i consumi.* Tratto da Food Web: <https://www.foodweb.it/2021/02/olio-doliva-cala-la-produzione-ma-resistono-i-consumi/>
- Floraviva. (2021). *Il Coi annuncia studio sui comportamenti dei consumatori di olio d'oliva.* Tratto da Floraviva: <https://www.floraviva.it/news/filiera-olivo-olio/il-coi-annuncia-studio-sui-comportamenti-dei-consumatori-di-olio-d-oliva.html>
- Agricoltura.it. (2021). *Olio di oliva. Produzione mondiale in crescita del 3%, ma si ridimensiona il ruolo della Ue.* Tratto da Agricoltura.it: <https://www.agricoltura.it/2021/12/17/olio-di-oliva-produzione-mondiale-in-crescita-del-3-ma-si-ridimensiona-il-ruolo-della-ue/>
- Pianeta PSR. (2020). *Olio su tavola, una campagna crossmediale per un consumatore consapevole.* Tratto da Pianeta PSR: <http://www.pianetapsr.it/flex/cm/pages/ServeBLOB.php/L/IT/IDPagina/2462>
- Mipaaf - ISMEA - Olio su Tavola. (2020). *I numeri dell'olio in Italia.* ISMEA.
- Olive Oil Times. (2022). *Il consumo globale di olio d'oliva continua a superare la produzione.* Tratto da Olive Oil Times: <https://it.oliveoiltimes.com/briefs/global-olive-oil-consumption-outpaces-production/106243>
- Ernst and Young. (2022). *Future Consumer Index: People are reconnecting with their deeper values.* Tratto da EY: https://www.ey.com/en_gl/consumer-products-retail/future-consumer-index-moving-out-of-brands-reach

International Trade Centre. (2022). *Trademap*. Tratto da International trade Centre:
<https://www.trademap.org/Index.aspx>

https://www.sinab.it/sites/default/files/share/SINAB_Quaderno%20tematico-La%20Filiera%20olivicola%20biologica.pdf

<https://www.coldiretti.it/consumi/consumi-record-storico-per-lolio-doliva-nel-mondo-86>

[https://www.internationaloliveoil.org/the-world-of-olive-oil/?lang=it#:~:text=The%20IOC%20member%20countries%20produced,100%20000t%20\(%2D28.8%25\).](https://www.internationaloliveoil.org/the-world-of-olive-oil/?lang=it#:~:text=The%20IOC%20member%20countries%20produced,100%20000t%20(%2D28.8%25).)

file:///C:/Users/User/Downloads/Report_competitivit___OLIO_DEF_1_.pdf

<https://www.oliveoiltimes.com/world/global-olive-oil-production-expected-to-slip-to-2-9m-tons/108582>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

PUGLIA

[AJPROL, Società Cooperativa Agricola della provincia di Taranto](#)

Website: <http://www.ajprol.it/>

Address: Via Duca degli Abruzzi 21, 74121 Taranto

Phone: 099 59 37 932

E-mail: info@ajprol.it

[Assoproli Bari, Associazione dei Produttori Olivicoli di Bari](#)

Website: <https://assoproli.it/>

Address: Via Duca degli Abruzzi 21, 74121 Taranto

Phone: 080 5534041

E-mail: info@assoproli.it

[AIPOP, Associazioni Interprovinciale Produttori Olivicoli Pugliesi](#)

Website: www.aipopbr.it/

Address: VIA SANTA MARGHERITA, SN 72015 FASANO (BR)

SICILIA

['Oleum Sicilia Soc. Coop.](#)

Website: www.oleumsicilia.com/

Address: **Viale** Enrico Berlinguer, 90040 –San Cipirello (PA)

Phone: 091 347437

E-mail: info@oleumsicilia.com

[A.P.O.M. A R.L.](#)

Website: www.siciliaapom.it/

Address: Via del Vespro, 6, 98022 Messina

Phone: 09 0710617

E-mail: apommessina@tiscali.it

[A.S.F.O., Associazione Siciliana Frantoi Oleari](#)

Website: <https://www.asfonet.it/>

Address: S.S. Bolognetta-Marineo Km 3+150

90036 Misilmeri (PA)

Phone: 328 1745442

E-mail: asfosegreteria@gmail.com

LAZIO

[UNAPOL – Società Consortile A.R.L. \(National Union Associations of Oil Manufactures\)](#)

Website: <http://unapolweb.fcs.it/>

Address: via San Damaso 13 ,Roma

Phone: (+39) 06 39365220

Fax: (+39) 06 39365211

E-mail: info@unapol.it

(here you can find a list of associations of oil producers, the majority of these associations have not a web site; therefore I would suggest contacting them by phone)

Consorzio extravergine di qualità

Website: <http://www.ceqitalia.com/en/>

Address: Via Francesco Redi, 4 - 00161 Roma

Phone: 06 59879428

E-mail: info@ceqitalia.com

(here you can find a list of associations of extravergin oil producers. As mentioned before, it is necessary to contact them directly by phone)

FEDEROLIO – Federazione Nazionale del Commercio Oleario

Website: <http://federolio.it/>

Address: Via delle Conce, 20 - 00154 ROMA

Phone: 06 5754201

Fax: 06 5781813

E-mail: info@federolio.it

A.I.F.O. - Associazione Italiana Frantoiani Oleari

Website: <http://www.associazionefrantoiani.it/>

Address: Via XXIV maggio, 44, 00187 Roma

Phone: (+39) 06/32.32.113

Fax: (+39) 06/32.50.42.70

Email: segreteria@associazionefrantoiani.it

TOSCANA

Associazione Nazionale città dell'Olio

Website: <http://www.cittadellolio.it/>

Address: Villa Parigi Strada di Basciano, 22 - 53035 Monteriggioni (Si)

Phone: +39 0577 329109

Fax: + 39 0577 326042

E-mail: info@cittadellolio.it

(the web site is also in English. Here you can contact directly importers and manufacturers)

Florence International Mediation Chamber

Website: www.fi.camcom.gov.it/florence

Address: Piazza dei Giudici, 3, 50122 - Firenze

Phone: 055.23.92.11

Fax: 055.23.92.190

Email: fimc@fi.camcom.it, cciaa.firenze@fi.legalmail.camcom.it

PROMOFIRENZE

Website: <http://www.promofirenze.it>

Address: Piazza Dei Giudici, 3 - 50122 Firenze

Phone: +39 055 2671.41

Fax: +39 055 2671.404

Email: info@promofirenze.it

Consorzio per la tutela dell'Olio Extravergine di Oliva Toscano IGP

Website: <http://www.oliotoscanoigp.it/>

Address: Viale F.lli Rosselli 20 50123 Firenze

Phone: 055 3245732

Fax: 055 3246110

Email: presidenza@oliotoscanoigp.it

amministrazione@oliotoscanoigp.it

direct contacts in the territory: <http://www.oliotoscanoigp.it/it/territorio-olio-oliva-extravergine-toscano.asp>

FRIULI VENEZIA GIULIA

[A.Fr.Ol. - Associazione Friulana Olivicoltori](#)

Website: <http://www.olivicoltoridelfriuli.it/>

ASSOCIAZIONE OLIVICOLTORI TARCETO

Website: <http://www.uelije.eu>

via Montesanto, 17 - 34170 Gorizia

Tel: 0481 386502

Fax: 0481 386575

Website: www.ersa.fvg.it

Email: ersa@ersa.fvg.it

LIGURIA

Consorzio di Tutela dell'Olio Extravergine di Oliva DOP Riviera Ligure

Website: <http://www.oliorivieraligure.it/it/>

Address: Via T. Schiva, 29, 18100 Imperia

Tel: 0183 767 924

Fax: 0183 769 039

Email: info@oliorivieraligure.it

ALO – Associazione ligure olivicoltori

Website: <http://www.aloliguria.it/>

Address: Via T. Schiva, 29, 18100 Imperia

Phone. +39 0183 76 79 24

Fax: +39 0183 76 90 39

Email: info@oliorivieraligure.it – oliorivieraligure@pec.it.

PIEMONTE

ASSPO – Associazione Piemontese Olivicoltori

Website: <http://www.asspo.it/>

Email: info.sito@asspo.it

Consorzio per la tutela dell'olio extravergine d'oliva Piemonte e Valle D'aosta

Website: <http://consorzioextravergine.it/>

Address: Via Bellini 0, 10122 Torino

Email: info@consorziotutelaeextravergine.it

VENETO

ASSOCIAZIONE OLIVICOLTORI EUGANEI

Webmail: <http://www.olivicoltorieuganei.com/consigli/>

Address: Via Barbarigo, 2 35030 Galzignano Terme , Padova

Phone: +39 347 6438153 (Sig.ra Monica Piazza)

Email: olivicoltori.euganei@libero.it

AIPO Verona - Associazione Interregionale Produttori Olivicoli

Website: <http://www.aipoverona.it/index.php>

Address: Viale del Lavoro, 52 / 37135 Verona

Phone: +39 0458678260

Fax +39 0458034468

E-mail: info@aipoverona.it

Specific contacts: <http://www.aipoverona.it/contatti>

(association for north-eastern Italy)